

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Ryfttér petit sor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült

vasutak palotájában.

TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-

Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

POSTASZERZŐ
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, június 23.

Mai számunk főbb közleményei:

- Kik szavaztak le az aradi választáskor?
- Haverdák keresése.
- Megzavart vizsga.
- Hol ringott de Laroche bárónó balcsője.
- Az ideál arcképe.
- Kéjuzás az esküvő után.
- József főhercegék automobil blesete.
- A király Budapesten.
- Klerikalizmus az egyetemen.
- Az ellenzéki pártok alakuló gyűlése.
- Az új Ház.
- Kulisszatitkok.

Parlamenti megnyitó.

Arad, június 22.

Holnap, az új országgyűlés megnyitásával tartja bevonulóját a parlamentbe az új rendszer. Ha a Duna-parti palota utolsó ülése és a holnapi ülés közötti különbséget akarjuk mérni, szédületes távolságok bontakoznak ki. Csupán a kormány ugyanaz; akkor többség, sőt párt nélküli, az éretlenség, a duhajság, a megvadult horda inzultusaival küzdő kormány, most pedig egy impozáns, abszolút, tartalmában a nemzet legjavát magában foglaló többségre támaszkodó kormány, a melynek működése elé bizó reménnyel tekint az ország közvéleménye. A garázdákat megtizedelte, semmivé tiporta a választások ítélőszéke s a függetlenségi párt többi részét az ellenzéki hivatás mezőire szólitotta vissza.

Most még csak az kérdéses, hogy mint fog kialakulni ennek az új par-

lamentnek, az alkotóképessé lett országgyűlésnek működése. Emberi észszel látni lehet már ebből annyit, hogy a júniusi parlament nem lesz az anarkia parlamentje és habár a Justh-párt zendülésre készül, olyan akciót, melyvel szemben megállani nem lehet, kifejtteni nem lesz képes. Erős küzdelem lehet. Sok zavart fog csinálni a Justh-párt; de olyan bonyodalmakat, melyekből a kibontakozás lehetetlen, már nem várunk.

Es ez Khuen gróf sikere. A hatvanhetes alkotmányt már helyreállítottuk látjuk. Ennek az alkotmánynak a funkcionálása körül lehetnek még véleménykülönbségek, de az alap megrendíthetetlenül áll, — ezután már minden parlamenti pártnak ezen az alapon kell maradnia.

Kétségtelen, hogy a júniusi parlament is meddő közjogi vitákkal kezdi meg működését; de az látszik valószínűnek, hogy ezzel a vitával a meddő vitatkozások ezeréves láncolata fog befejezést nyerni.

Nagy hivatása van ennek a parlamentnek. A júniusi parlamentnek kell bizonyosságot tenni arról, hogy Magyarországon a magyar nép és a magyar nemzet között nem lehet különbség, hogy tehát nálunk nem szükséges a magyar nemzeti uralmat kockára vetni csak azért, hogy olyan parlamentünk legyen, mely a proletáriátus érdekeit is felkarolja.

Senki kétségbe nem vonja már, hogy az állami tevékenység főcélja az, hogy a nagy néptömegek egyéni

érdekeinek tegyen szolgálatot. Az egyéni lét fentartása és gyámolítása, a fajfentartás, az élet, a test és az egészség biztosítása, — ezek azok az elsőrendű célok, melyekért a törvényhozásban tanácskozni kell. Ma már minden művelt állam törvényhozása ezekkel a kérdésekkel van elfoglalva, csak még nálunk vitatkoznak a képviselő urak arról, hogy milyen színű zászló lobog a várpalotán, vagy hogy miért nem beszélnek a horvátok magyarul.

A magyar közélet Khuen gróf megjelenése óta a művelt államok közéletének színvonalára kezd átlépni. Tenki sem tudná megmondani, hogy miféle erők végzik ezt az áttolódást, de a közlelfogásban már lüktet bizonyos intellektusnak az ereje, mely irtózáttal fordul el a barbár erőszak eszközeitől és észrevehető energiával törekszik a parlament alkotó munkájára.

A függetlenségi párt magatartásától, s az erőtől, a melynek az obstrukciós kísérleteket le kell törni, függ az, hogy milyen hamar eshetik át a parlament a legszükségesebb tennivalóin, a melyek az állam háztartását rendes medrébe juttatják, s mikor foghat hozzá az európai parlamenthez méltó misszió betöltéséhez.

A függetlenségi pártok ma este tartott értekezletükön az obstrukció kérdésével foglalkoztak. A Kossuth-párt elutasította magától ennek a forradalmi eszköznek használatát, a

Kriston Mátyás sirköve.

Irta: Molnár Jenő.

I.

Kriston Mátyás, gazdag magánzó és telektulajdonos, egy reggel arra ébredt föl, hogy meghasznolt önmagával, eszméit kapott a jóbarátaitól, torkig lett a szerelemmel és minden földi jóval. Első pillanatban a halálra gondolt, de sehogysem tetszett neki a végleges elmúlás, az örök megsemmisülés tudata. Olyas érzése volt, mint aki élni is akar, nem is. Anyira nem utálta meg az életet, hogy eldobta volna magától, de nem is szerette annyira, hogy valami nagyon kívánta volna.

Mindössze harminékétéves volt, bő erőben, a kisember apró gondjainak nyomasztó terhe nélkül. Nem nősült meg, annál az igen közönséges öknál fogva, mert nem akarta föláldeznii az élet gyönyörűségeit, kedves meglepetéseit, finom kalandjait és főleg a kényelem szeretetét egyetlen asszonyért, aki bizonyára zsarnoki igába aláta volna.

A nőknek lovagias barátja és támasza volt. Vonzalmával egyidőben többeket is kitüntetett. S úgy hitte, hogy ezek megható gyöngédséggel ragaszkodnak hozzá. Barátjait nem nagyon válogatta meg. Tárva-nyitva volt a háza mindenkinék, aki valami jogcimen a b-rátságába jutott, vagy közelébe férköszött. Rokonait sze-

rette, tisztelte s gyakran emlegette, hogy nem fog róluk megfélekedni.

Mikor az inasa asztalára tette a reggeli teát, Kriston Mátyás így szólt:

— Pali, vigyázzon jól mindenre. A cselédek tisztogassanak ki, rakják a helyére a holmikat, aztán várják meg, amíg hazajövök. Akkor bezárjuk a lakást és maguk hazamehetnek.

Pali, az inas, tágranyilt szemekkel meredt urára:

— És a tekintetes ur?

— Én el fogok utazni. Maga velem jön. A cselédeknek mondja meg, hogy dupla bért kapnak egy évig, aztán visszaléphetnek a szolgálatba. Senkinek se szabad tudni, hogy hova utazom.

Pali nem szólt semmit. Kriston folytatta: — Most elmegyek. Dolgom van. Egy óra múlva visszajövök. Addig minden rendben legyen.

II.

Kriston Mátyás vidáman, sugárzó arccal lépett ki az utcára és kedves nótáit halkán dudolva, ballagott a járkelők között. A város nyugtáján befordult és egy sirkökereskedő hatalmas kirakata előtt megállt. Sokáig nézte az aranybetűs, faragott márványokat.

Egyeserre csak önkéntelenül a homloká-

hoz kapott és elhatározóan lépte át az üzlet küszöbét.

— Megrendelést akarok tenni — mondotta a kereskedőnek.

— Szolgálatjára, uram — volt a hajlongások közt adott válasz.

— Egy nagybátyám halt meg, annak a sírjára akarok emlékkövet készíttetni. Finom, szépet, a legszebbet, karraraiból, gazdag ékítéssel. Nem bánom, akármilyen drága lesz.

— Parancsára!

— A fölírása ez legyen: Itt nyugszik Kriston Mátyás. Élt 32 évet. Síraják rokonai és jóbarátai. Azt hiszem, egy hónap alatt megcsinálják.

— Akár egy hét alatt is.

— Mihelyest meglesz, tegye a kirakataiba, köröskörül fekete posztóval. Itt van az ára. Ezer forint elég lesz?

— Oh kérem! . . . És hova szállítsuk?

— Majd el fogok jönni és akkor megmondom. Egyébként pedig titoktartást kérek.

Azután eltávozott és inasával fölült a gyorsvonatra. Valahová a Keletre utastak.

III.

A nagyutcai sirkökereskedés kirakata valószínűleg bucsujáró helylyé lett. Akik a dolgukat sietősen akarták elvégezni és arrafelé vezető az utjuk, két könyökkel tudtak csak áthatolni

Justh-párt fenyegetődött vele. A nemzet ítélete azonban el fogja söpörni azokat, akik megakadályozzák fejlődésében.

Kik szavaztak le az aradi választáskor?

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 22.

Folytatjuk a harmadik szavazatszedő-küldöttség előtt leszavazottak névsorát.

Tisza Istvánra szavazott:

Gyorgyovits Gyula tanító, Gyovay Pál tanító, Gyömbér Péter földb., Gyurky Elek sz. ellenőr, Hajdu Béla házt., Hajós János földb., Harmati István házt., Havas Rezső rakt., Hecht Arnold dr. orvos, Hegymegi Kálmán vs. szer., Heim János földb., Heimann János házt., Heiner István mozd. vez., Hira Miklós házt., Hidvégi Antal nyugd., Hirsch Gyula mozd. vez., Hirsch József művez., Hodonszky Rezső kiadó, Hoffmann Ármán keresk. segéd, Hoffmann Lipót kalmár, Hoffmann Miksa mag. hiv., Horóczy Gyula vs. szert., Horóczy Ferenc vs. ell., Höfler Károly művez., Huber János cipész, Hugh József nyugd., Igaz Sándor földb., Ilka Sebők földb., Illés Lajos vállalk., Illés Mihály vállalk., Illés János földb., id. Illin Demeter földb., ifj. Ulin Demeter földb., id. Illin Miklós földb., Imbronyi István földb., Imbronyi János földb., Ince György kat. mérnök, Insperger János művez., Institoris Zsigmond s. tiszt, Iritz Mór mag. hiv., Ivanov Mihály földb., Jakab Mihály földb., Jakobovits Mór szatócs, Janniczky Károly borvizsg., Jancs Pál baromfi ker., Jankó Imre korcsmáros, Jánosi Gyula mozd. vez., Jäger János bérk., Jovanov György földb., id. Jovanov János földb., Jovanov J. Iván földb., Jovanov Sebők bérk., Jahl Miksa házt., Jookl Károly házt., id. Jurik János földb., Kabát András földb., Kamenik Nándor vs. mozd. vez., Kampics Antal ker. segéd, Karbiver Lajos ir. tiszt, Karczagi Sándor borvizsg., Kardos Jakab mozd. vez., Kardos Pál házt., Katily Mladen földb., Katona István szatócs, Kádár Arzén házt., Kesztenbaum József mag. hiv., Kémeiny Dde ny. ezredes, Kisfalvy István tanár, Kiss Ernő lakatos, Kiss Ernő rakt., Kiss Ferenc házt., Kiss Pál asztalos, Kiss István házt., Kiss Mátyás v. művez., Kiss Sándor mag. hiv., Klerr Ferenc s. tiszt, Klein Lajos mag. hiv., Kling Jakab szatócs, Kohut János házt., Koity Kristóf tanító, Kolarov György földb., Kolarov Miklós földb., Kolár E. Alexa földb., Kolozi Lajos házt., Kolozsváry János földb., Kondorosy Kálmán házt., id. Konstantin János földb., Korger Károly sz. tiszt, Korom Gyula szatócs, Koszilkov József ker. seg., Kovács Antal r. hadnagy, Körmöczy Ferenc ker. segéd, Kövesdy Alajos vs. irn., Kövesdy Gyula

vs. főkalauz, Krecza János földb., Kubola Albert főgépész, Kulcsár József vs. kalauz, Kurticsán György földb., id. Kurticsán János földb., ifj. Kurticsán János földb., Kurticsán János földb., Kurticsán Lázár földb., Kurticsán Péter házt., Kurticsán Tódor földb., Kuzmann György földb.

Lacsina István hivatalnok, Laczkó Péter házt., Landau Vilmos szatócs, Lapuska Demeter borbély, Lengyel Lajos földb., Lenkovics Nándor korcsmáros, Leopold Andor mag. hiv., Leopold Ignác házt., Leopold Rezső rakt., Liebermann Lajos terménykereskedő, Ligeti Vilmos vs. kalauz, Lisinszky Lajos asztalos, Litky József vs. rakt., Litricsán Tódor házt., Lónyai Ignác rakt., Löwy Herman ker., Lucsán Tódor földb., Lukucza Tódor vállalkozó, Macsán Demeter földm., Macsán Miklós házt., Macsinik Mihály földb., Macsinik Demeter házt., Major Sándor dr. vs. fog., Mandl Áron szatócs, Mandl Dávid szatócs, Mangelasz Lipót keresk., Marinkov Péter földb., Martini Károly vs. altiszt, Matyei Lázár földb., Mayer Árpád sz. tiszt, Mayer Gábor földb., Mayer Ignác, Mandl Lajos, Manjas János sütő, Márk Illés földb., Martin Gábor telekkönyvezető, Mecz Antal házt., Merthammer Lajos ispán, Mester János földb., Mészáros Gábor dr. orvos, Mészáros Gábor, Mihajlovits Dusan borbély, Mikalacsán Sebők földb., Miklen János magánhivatalnok, Mikuleszku Péter házt., Miskovits Iván sőtárnok, Mojsza Péter földb., Molnár János földb., Mócz Illés házt., Mózer Péter házt., Munkácsy János s. tiszt, Muntyán Sebők földb., Muskát Miksa ny. tul., Müller József ügynök, Müller Nándor vs. felügyelő.

Nagy Barnabás pü. fogalmazó, Nagy Dezső pü. szt., Nagy Ignác tanító, Nagy Imre vs. kocsmester, Nagy Imre házt., Cs. Nagy István vs. kalauz, Nagy János tanító, Nagy János házt., Nagy József törvényszéki bíró, Nagy Károly háztulajdonos, Nagy Károly háztulajdonos, Nagygyörgy István földbirtokos, Nagyjános Gáspár földb., Nadra György tanító, Néczin András földb., Néczin István földb., Néczin János földb., Néczin Mihály földb., Néczin Miklós földb., Neulinger Béla vs. hivatalnok, id. Neuman Adolf gyáros, ifj. Neuman Adolf gyáros, Neuman Károly dr. m. hivatalnok, Neuman Samu gyáros, Novák Miklós földb., Ondrejkovits János házt., Opreán Péter házt., Ordodi András földb., Orga János földb., Orga Sebők földb., Orga Simon földb., Osztoin Ársza földb., Osztoin György földb., Osztoin Mihály földb., Osztoin Péter földb., Osztoin Szvetozár földb., Ottahal Jenő hiv.

Barabásra szavaztak:

Hady Antal háztulajdonos, Hajas András földbirtokos, Hajas György földbirtokos, Hajdu János háztulajdonos, Halász István földbirtokos, Halász Mátyás földbirtokos, Halmazsán János ifj. földbirtokos, Hanthé István sz. vizsg., Házi József bérkocsis, Hegedűs Mihály földbirtokos, Hegedűs Sámuel háztulajdonos, Hegyes István háztulajdonos, Hegyi Já-

nos hentes, Heim Ferenc háztulajdonos, Hefler Ferenc harisnyakötő, Herpai Sándor háztulajdonos, Hettmann József gyümölcsös, Hetzer József szatócs, Higler János háztulajdonos, Hlavicza Rezső korcsmáros, Hoffer István háztulajdonos, Holecz Ferenc háztulajdonos, Horváth János háztulajdonos, Imre Pál háztulajdonos, Irma Gergely püiszt, Izsó Lajos háztulajdonos, Jaczkó György földbirtokos, John Antal cipész, Jakab Mór háztulajdonos, Jancsin Miklós báránývágó, Janka Mihály háztulajdonos, Jankovits Péter bérkocsis, Jaschek Ferenc háztulajdonos, Jaschek Mátyás háztulajdonos, Jäger János borbély, Jeck György sütő, Joanovits József háztulajdonos, József Illes bérkocsis, Jung Miklós borbély, Kabát György földbirtokos, Kakuszi József háztulajdonos, Kallós József vállalkozó, Kaltenhuber József kéményseprő mester, Kása István földbirtokos, Kása János id. földbirtokos, Kása Mátyás földbirtokos, Kátay Sándor földbirtokos, Kelema István földbirtokos, Kelemen János háztulajdonos, Kelemen József földbirtokos, Kertész István bérkocsis, Király Antal háztulajdonos, Kiss András földbirtokos, Kiss János asztalos, Kiss János földbirtokos, Kiss József földbirtokos, Kiss Lajos II. vs. főkalauz, Kitajka János asztalos, Kitka László háztulajdonos, Klein Jakab szatócs, Klein Samuel szatócs, Knöbel Ferenc szatócs, Kocsik István földbirtokos, Kocsik István ifj. földbirtokos, Kocsi József, Kollár Zsigmond mozdonyvezető, Koncsek Mihály csizmadia, Konkoly János bérkocsis, Korom János háztulajdonos, Korom Lajos vendéglős, Kováts Ferenc tanító, Kovács György pénzbeszedő, Kováts István földbirtokos, Kovács István háztulajdonos, Kovács János földbirtokos, Kovács János ifj. földbirtokos, Kovács József földbirtokos, Kovács Lajos szatócs, Kozák József hentes, Kóváry Pál kőműves, Krebsz Károly ifj. háztulajdonos, Kreinicker Sándor képfaragó, Kurticsán Demeter földbirtokos, Kutyik György bérkocsis, Kuzmann Illes cserepező, Kvazniczka Mihály háztulajdonos.

Lamberger András háztulajdonos, Lehocz Sándor bérkocsis, Lénárt András hentes, Lengyel Ferenc csizm., Lengyel Péter háztulajdonos, Lenkey Ferenc lakatos, Légrady Antal raktárnok, Lorenz Károly háztulajdonos, Lorez Márton borbély, Lócsa Demeter háztulajdonos, Lórinz Lajos cipész, Luffer Antal kádár-mester, Lukacs Bálint csizmadia, Lukács János földbirtokos, Mackert Mihály háztulajdonos, Macsán Péter földbirtokos, Majoros János kovács.

(Folytatjuk.)

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Kereskedők Köre csütörtökön, június 23 án este 9 órakor, a kör helyiségében, választmányi ülést tart, amelyre a tisztikar és választmány tagjait ez uton is meghívja Hegyi Albert alelnök.

az embertömegben. A kapitányi hivatal külön rendőrt állított a sarkkereskedés elé.

Egy fiatal hölgy, fején rengeteg tollas kappal, sirógöröcsöt kapott. Csak annyit tudtak meg az emberek, hogy Adél a keresztneve. Egy másik ugyancsak fiatal hölgy idegrohamba esett. Egy ismeretlen gavallér karján támolygott ki a tömegből. A diszkrét uriember csak annyit közölt másnap a barátaival, hogy egy ennivalóan bájos leánnyal ismerkedett meg. Gizellának hívják.

A kirakat előtt megállt néhány gyászba öltözött nő is. Ezek Kriston Mátyás rokonai lehettek. Igen szomorú tekintetet vetettek a sarkkőre, aztán megszólalt az idősabbik:

— Vajjon végrendeletkezett-e?

— Azt hiszem és biztosan nem volt olyan amuoig, hogy kifejezett volna bennünket.

Egy ur így szólt a barátjához:

— Kár érte. Sok potyaebédet ettünk nála.

— Ugyan kérlek, felelte amaz, mindig nyolokrajcáros szivarjai voltak. Pedig a millióiból bővebben is tellett volna.

A sarkkereskedő pedig boldog volt. A márvány-emlék gyönyörű volt és a reklám, amelyet csinált vele, mindennél többet ért. C ak éppen a halottal nem volt tisztában. A rendőrségtől tudta meg, ki volt Kriston Mátyás, de azt senki sem mondhatta meg neki, hol, hogyan és mikor halt meg. Nem is gyötörte más, mint az emberi kíváncsiság, hiszen a sarkó jóelőre ki volt fizetve.

IV.

Kriston Mátyás úgy intézte a dolgot, hogy éjjel érkezett a városba. Egy kis vasúti szállóban foglalt helyet az inasával.

Egy esztendő alatt a'aposan megváltozott illetve megváltoztatta magát. E.őbb csupasz arcát dus szakál övezte, bajusza leborotválva, haja hullámos fürtökben borította nyakát. Az éles szem sem ismerté volna meg benne a régi Kriston Mátyást. Az inas bizonygatta is:

— No, tekintetes ur, szeretném látni azt a detektivet, aki fölismeri.

Mátyás igen elégedett volt. Kipihen az utat a reggel korán kelt, de egész nap a szállóban maradt. Etelt-italt úgy vittek föl hozzá.

Este kísértelt a városba. Adélt látta meg először, szorosan egy öreg urhoz simulva. Folyton kacagott és a ruháját magasabbra emelte, mint valaha. Gizellát egy kávéházban pillantotta meg pezsgőző társaságban. Később szóba elegyedett egy rendőrrel, akitől a rokonai felől kérdőzködött. Megtudta, hogy óriási adósságokat csináltak — a Kriston Mátyás vagyonára. Megtudta, hogy az a leány, akit szíve jobb érzésével szeretett és akit idővel feleségül is vett volna, — ezt a szándékát csak most fődözte föl — megszökött egy főpincérrel. Aztán saját maga felől kérdőzködött.

— Kriston Mátyás? — szólt a rendőr. Oh, uram, az már régen meghalt. Nem tudják, hol, azt se, mikor. Talán el se temették.

— Beszélnek-e még róla az emberek?

— Most már aligha. Pedig h res legény volt, nagy bolond volt. Piócákat táplált, kukacokat hizlalt. A barátai meglópták, a szeretői megcsalták. A rokonai megölték volna egy kanál vízben, csak hogy minél előbb jussolhassanak utána. Bolond ember volt az kérem.

Kriston Mátyás szomorúan kóborolt az éjszakában...

V.

Másnap beállított a sarkkereskedőhöz.

— A Kriston Mátyás síremlékeért jöttem.

A kereskedő hebegett:

— A Kriston Mátyáséért?...

— Igen, én rendeltem meg. Ki is fizettem. Ézer forintot adtam érte.

— Bocsánat, — szólt zavartan a kereskedő, — a rokonok eljöttek hozzám és azt mondták, hogy eladják nekem a sírkövet. Meg is vettem kétszáz forintért. Azóta már Kiss Menyhért sírján áll az a kő.

— Jól van. Akkor egy másikat rendelék. A fölírás a régi, csak éppen a 32 év helyett véssen 33-at.

Hazament. Végrendeletet írt. Minden vagyonát az inasára hagyta. Aztán föbelőtte magát.

A levelei közt ezt az irást találták:

„Egyetlen urat ismerem az életben: a szolgálmat.”

Megzavart vizsga.

Ha az iskolaszéki tag feje reszket.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 22.

Tudvalevő, hogy az évről elemi iskolai vizsgákra minden egyes iskolához kiküldenek egy-egy iskolaszéki tagot, hogy jelenlétével az ünnep fontosságát és díszét kellőképpen kidomborítsa. Így jutott az egyik ilyen elemi iskola tegnapi évről vizsgájához Arad egyik közismert és köztiszteltben álló polgára. Miután elfoglalta a maga díszhelyét a katedra ünnepi virágtagasában a szerepével járó méltóságteljes hallgatás kissé fárasztó mezét magára öltötte, kellő szülői és tanítói asszisztenciával, megindult a vizsga.

Az első kérdést egy zömök, sasszemű, bátorbeszédű kis legényhez intézték, aki nyilvánvalóan egyik büszkesége lehetett az osztálynak, annyi öntudat sugárzott ökölnyi lényéből.

— Hát mond meg nekünk, kis fiam, — hangzik a biztató mosolylyal kísért kérdés, — mennyi háromszor négy?

A gyerek nyugodtan feleli:

— Tizenkettő!

Ebben a pillanatban azonban meg is zavrodik. Ijedt pillantást vet a tanítójára és megrettenve igazítja ki:

— Huszonkettő...

— De Péter!...

Általános megrökönyödés. A tanító, a szülők, a vastag arany óralánccal ott dísztelenkedő keresztapa, pipacsörösen néznek egymásra. S a gyermek tovább dadog. — Harminckettő... hatvannégy... száz...

Csak ekkor értik meg a hozzátartozók. Péterke, akinek talán a számvetés a legerősebb oldala és a ki flegmatikus modorával mindig jól megállotta a helyét, most megbüvölve a hallgatag iskolaszéki tag talányszerű megjelenésétől, folyton csak ezt az urat figyelte. Jóformán csak neki felelt. Az előkelő idegen szereptelen szereplése valami különös küldetést sejtetett vele. Azonban, óh borzalom, az ismeretlen nagyur nem látszott meglegedettnek, mert a kis fiu minden egyes válaszára tagadólag rázta a fejét. Természetesen azonnal leültették a turbuzgalmában megtévedt legénykét.

Tovább dőcög a vizsga. Egy ijedt szemű fiók kerül sorra, aki föl sem mer a cipője orráról nézni és miután sikeresen megfelel minden hozzáfűzött várákozásnak, üldözött vad módjára menekül vissza a helyére.

Most megint egy osztály-jelése jön a tanító elé, a ki büszkén hívja föl a tavalyi vizsga eminensét.

— Na, fiaskám, hát meg tudod-e nekem mondani, hogy hívják Magyarországot fővárosát?

— Budapest!

Az iskolaszéki tag idegesen csóválja a fejét.

— Kolozsvár...

Még idegesebb rángatózás.

— Pozsony... Miskolc... Gyékényes... Tahitófalu...

Kinos esőnd. A tanító türelmetlenül pislog át a szüntelenül tiltakozó iskolaszéki tag felé. A tavalyi eminens az apja sétatálcájára gondol és halálos verejték-csöppeket áldoz a hangtalan rémület kietlen oltárán.

De mindeneiket megnyitja az emberismerő igazgató.

— Új le Jenő. Jól feleltél. Gyere most te ide, Jani fiam, tavaly is nagyon megálltad a helyed. Mond meg nekem, milyen folyó mellett épült Arad?

— A Maros mellett...

— A Tisza mellett...

— A Dráva mel...

— A Béga...

— A Kő...

Viharfelbök árn) a vonul át a termen Minden biztosságából kivetkőzött vacog a gyermekhad. A tanítók elhülve esengenek az igazgató felé, — a szülők baljóslatu harci morajjal felelnek kisdedeik ártatlan tévedéseire Könnyek rezegnek itt-ott érzékeny szívű anyák, agyonra rémült kicsinyek pilláin. Csak az iskolaszéki tag tagad tovább.

Az iskolaszéki tagnak is van határa. A város legjobbhiű i kolájának testületi becsületéről minden himpor lekerül, ha ez a vizsga így rángatózik tovább. És tapintat lépett az izgalom helyébe. Nyájasan és tisztelettel körülírt udvarias szavak kíséretében csakhamar sikerült az igazgatónak távozásra bírni az ideges dísz-tagot, a ki, szegény, ideges fejrángatásokban szenved, mire minden újabb zavaró incidens nélkül ért véget a balul indult vizsga.

Az új Ház.

A parlament megnyitása.

Távirati tudósítás.

Arad, június 22

A nemzet történetében korszakot alkotó országgyűlési ciklus kezdődik a holnapi nappal. Reményekkel, bizalommal és várakozással eltelve tekint az ország képviselőinek törvényalkotó munkássága eire, melynek a szombaton elmondandó királyi szöveg fog irányt szabni.

A nevezetes napot megelőző eseményekről a következőkben tudósítunk:

A Ház első ülése.

Holnap összeül a képviselőház. Zlinszky István háznagy fogja felszólítani a kilencvenhat éves Madarász Józsefet, hogy foglalja el a korelnöki széket. A korjegyzők kijelölése után felolvassák az ésszehívó királyi kéziratot, amely után a miniszterelnök bejelenti, hogy a király az országgyűlést szombaton délelben trónbeszéddel nyitja meg. Ez az egész tárgya az első ülésnek. Pénteken délelőtt 11 órakor a főrendiház is tart hasonló tartalmu ülést, mire hétfőn megkezdődik a megalakulás. Benyújtják a mandátumokat, kisorsolják az osztályokat, megválasztják a bíráló bizottságokat és így a megbízólevelek igazolása után az elnökség, a tisztikar és a bizottságok megválasztására kerül a sor. Ezek az előkészületek igénybe fogják venni annak a hónapnak hátralevő részét, úgy hogy július elsejével fog megkezdődni az érdemleges munka a felirati vitával.

A főrendiház ülése.

Budapestről jelentik: A főrendiház első ülését nem mint a képviselőház, június 23 án, hanem június 24-én, délelőtt 11 órakor tartja. Ennek oka az, hogy a főrendiház házszabályai szerint az első ülés az országgyűlés megnyitását megelőző napon tartandó. Minthogy az ünnepies megnyitás 25-én lesz, a főrendiház első ülése 24 ére van egybehíva.

A képviselőház háznagya.

Budapestről jelentik: Munkapárti körökben beszélnek, hogy a pártnak jelöltje a háznagyi állásra Beöthy Pál képviselő.

Az országgyűlés megnyitása.

Budapestről jelentik: A király június 25-én délelőtt tizenegy órakor nyitja meg ünnepélyesen az országgyűlést. Az ünnepélyes megnyitásra kijelölt napon a kitűzött

óra előtt mindkét Ház a királyi vár szertartási termében gyűl össze. A király az említett napon szent misére megy kíséret nélkül a várkapolna oratoriumába. A mise után visszavonul a belső termekbe és ott időzik mindaddig, míg az egyházi méltóságok visszatérnek az udvari kápolnából, átöltöznek és a belső termekbe érkeznek. A magyar országgyűlés mindkét házának tagjai a szertartási terebben, az Ófelségének közvetlen kíséretére hivatott zászlósúruk és testőrkapitányok, valamint a hercegprimás, a miniszterek, a többi zászlósúruk és a püspök a kettős keresztrel a kihallgatási terebben gyűlnek össze. Mihelyt minden rendben van, a magyar kir. főudvarmester jelentést tesz Ófelségének, mire a király a szertartási terebbe vonul a következő kísérettel: Egy udvari főbiztos, zászlós urak párosan, a hercegprimás, magyar kir. miniszterek, magyar főudvarmester a pálcával, a magyar kir. főlovászmester kivont királyi karddal, jobbra melette a püspök az apostoli keresztrel, azután jön Ófelsége oldalt és mögötte a magyar kir. főkamrásmester, a testőrkapitányok és a király hadsegédei.

A terebbe érve a király a trónra lép, leül és kalpagját felteszi. A kíséret a következőképpen helyezkedik el: A trón előtt állanak a miniszterek, legszélén a miniszterelnök, azután a horvát bán és a hercegprimás. Jobbra-balra a zászlósúruk és a képviselők és főrendek.

Ófelsége beszédet mond az egybegyűlt országgyűléshez. Ennek végeztével felkel a trónról, kalpagját leveszi és előbbi kíséretével visszavonul a belső termekbe.

Fejérváry Imre báró — miniszter.

Egy estilap írja, hogy politikai körökben beszélnek, a felség személye körüli miniszterségre már legközelebb Fejérváry Imre bárót fogják kinevezni.

Láng Lajos mandátumai.

Debrecenből írják: Láng Lajosnak Versecen történt megválasztásával a debreceni III. kerületben új választás lesz. Mértékadó körökben ugyanis már ismerik Láng Lajos elhatározását, mely szerint a két mandátum közül a versecit fogja megtartani. A debreceni munkapárt alkalmasint Papp József drt fogja jelölni, aki Debrecen II. kerületében kisebbségben maradt Bakonyi Samuval szemben. A függetlenségi párt, mint hírlik, Éber Antalt jelöli, de szó van arról is, hogy Justh-párti programmal Révi Nándor ügyvéd lép fel. A Kossuth-pártban Barabás Béla jelöltségéről beszélnek. Az új választás csak szeptember havában lenne.

A mai pótválasztások.

Ma két helyen volt pótválasztás. Az apatini kerületben Fernbach Károly Justh párti és Zsubory József munkapárti állottak egymással szemben. Izgalmas küzdelem után Zsubory 102 szótöbbséggel képviselővé választott. A nagyigmándi kerületben Thaly Ferenc pártonkívüli 48 as és Hunkár Béla Kossuth-párti mérköztek. A választás késő este Thaly Ferenc győzelmével ért véget.

A horvát képviselők.

Budapestről jelentik: A horvát képviselők nagy része, összesen mintegy 30-an, részint tegnap este, részint ma reggel Budapestre érkeztek és ma délelőtt tíz órakor a Kontinentál szálló nagytermében Pejacsevics Tivadar gróf elnöklésével értekezletet tartottak, amelyen a kormány elé terjesztendő memorandum tárgyában folytattak megbeszélést. A memorandum szövegét véglegesen csak akkor állapítják meg,

ha azok a horvát képviselők is Budapestre érkeznek, akik ezidőszent a Karlócan most folyó szerb egyházi kongresszuson vannak elfoglalva és a hét végén érkeznek a magyar fővárosba.

Haverdáék keresése.

Elszalasztott bűnösök. — Birák, ügyészek, ügyvédek nyilatkozatai. — Jánossy megkerült.

Távirati tudósítás.

Arad, június 22.

Ugy látszik, hogy a királyi Kuria hiába semmisítette meg a Haverda-ügyben a szegedi esküdtbíróóság ítéletét: az orgyilkos banda végleg kimenekül a földi igazságszolgáltatás sujtó keze alól és amire a szegedi főügyesség intézkedni fog Haverda Mária, Vojtha Antal és Jánossy Aladár letartóztatása iránt, ők már túl lesznek ungon-berken és kacagni fognak a hatóságok felett, amelyeknek eljárása lehetővé tette, hogy egy még nem jogerős ítélet alapján elmenekülhetnek a reájuk váró súlyos büntetés elől.

Haverda és Vojtha.

Haverda Mária, akinek talpa alatt — a közönségnek vele szemben tanúsított viselkedése folytán — Magyarországon égott a föld, a szegedi verdikt kimondása után nemsokára a tenger mellé ment üdülni és Raguzából, majd Velencéből küldözgette a képeslevelezőlapokat ismerőseinek. Szabadkai jó barátai — akiknek érdekében állott, hogy büntetlenül kerüljön ki a csunya perből — jól ellátták pénzzel a könnyelmű asszonyt, mert biztosra vették, hogy a Kuria nem fogja helybenhagyni a szegedi törvényszék felmentő ítéletét.

A Vojtha Antal iránt érzett szerelme nem szűnt meg Haverda Máriának az idegenben sem s újra magához édesgette rossz szellemét, aki pedig már azon az uton volt, hogy visszatér feleségéhez, aki Hódmezővásárhelyen óvónő s aki a bűnper egész folyama alatt híven kitarított mellette. Vojtha egy ideig ott húzódott meg Hódmezővásárhelyen a feleségénél. De csakhamar kizavarták a csöndes magányából Haverda Mária szerelemtől áradó levelei s Budapestten, majd később Raguzában is felkereste szerelmes asszonyát, aki mellett vig napokat élt.

Legutóbb, ezelőtt egy héttel, hagyta el Hódmezővásárhelyet és azt mondta feleségének, hogy a Kuria ítéletét bevárni Budapestre jön. Egy napot töltött csak itt s elutazott Velencébe Haverda Mariskához. Innen írt egy levelet a feleségének, amelyben azt mondja, hogy hosszabb külföldi utra indul és hónapokig nem tér haza.

Ez a hosszabb ut a párisi utazás volt, amelyet Haverda Máriával együtt tett meg. Párisban, közel a tengerhez akarták bevárni a Kuria döntését, hogy a rosszabb esetben mindjárt menekülhessenek. Arról gondoskodtak, hogy a döntés eredményét azonnal tudassák velük.

Krecsányi Kálmán detektív főnök tegnapi titkos táviratot kapott, mely szerint Haverda Mária, Vojtha, Vojtháné és egy Örszi nevű szobaleányuk legutóbb Porto-Reóban voltak, ahonnan a Lovrana melletti Novi községbe tették át a lakóhelyüket és tegnap még itt tartózkodtak. Hogy tegnap, amikor megtudták a Kuria reájuk nézve nagy veszedelmet rejtő ítéletét, nem szöktek-e meg, arról a főkapitánysághoz hír nem érkezett, de a főkapitányság sem is érdeklődött irántuk.

Hogy Haverda Mária és Vojtha Antal Amerika felé tartanak, arra mutat az a levél is, amely ma érkezett Haverda lakásadósnőjének, az Üllői-ut 41. szám alá. A rövid levélben csak a következők foglaltatnak:

Tisztelt asszonyom! A lakást felmondom, mert soha többé nem térek vissza Budapestre. A felmondásig járó összeget postán elküldtem. Üdvözl, Páris, 1910. június 17. Haverda Mici.

Haverda Mária és Vojtha Antal tehát ma valószínűleg hajóra szállnak Amerika felé.

Nyilatkozatok

Egy újságíró megszólaltatta Lengyel Zoltán dr.-t, aki a következőleg nyilatkozott:

— A Kuria határozatát nem kritizálom, mert védő voltam. Ha tovább akartam volna foglalkozni az ügygyel, megtehettém volna. Az én szerepem a szegedi ítélettel befejeződött. Vojtháné kért föl annak idején a védelemre. Töle értesültem a nyomozat és a vizsgálat során történetéről. Ezeknek hatása alatt mentem bele a dologba. Honoráriumot nem kaptam egy fillért sem. Végig kellett járnom Szabadkát, kétszer Szegedet, közben bíróküldés miatt a Kuriához kellett felvinni az ügyet. Mindezek után nemcsak védelemet, hanem a másik két vádlottat is felmentették. Szenevdelmes támadásokban volt részünk. Ha ez így folytatódik, nem tudom lesz-e megfelelő képességű és erejű védőügyvédnek kedve ingyenesen teljesíteni tisztét, teljes energiával fellépni ott, ahol a per anyagát nem ismerő külső tényezők kiáltanak halált olyanokra, akikről egyebet sem tudnak, mint oly külső dolgokat, amelyeknek fele se valóság. Voltak védői Majláth ország-bíró gyilkosainak is. Felmentették Steinheilnét és Borovska grófnőt, de senkinek sem jutott eszébe a felmentést kritizálni. Ebben az esetben annyi perverzítés érvényesült, hogy ez is megtörténhetett a többi után.

Jánossyt a szegedi törvényszék épületében láttam utoljára. Többször járt az irodámban, meg akart zsarolni, de nem fogadtam. Jánossy Budapestről igen sok levelet írt édesanyjának, ez azonban nem válaszolt, Csak egyszer érdeklődött, hogy vajjon felakasztják-e a fiát. Később egy levelet írt, amelyben ez állott: Kötelel a nyakadra, te szerencsétlen züllött fiu.

Haverda Mariska apai öröksége leltári becslés szerint 273.000 korona. Ebből a köteles rész, a fele illeti meg. Ez azonban engedelmekkel, végrehajtásokkal annyira túl van terhelve, hogy egy fillér se jut Mariskának. Az anyai rész értéke leltári becslés szerint 160.000 korona. Ezen Mariska Dengl Alajosnéval osztozik. Valójában ez a vagyon négy-öttszáz-ezer koronát tesz ki.

Tóth Lajos rendőrtanácsos a következőképpen nyilatkozott:

— Haverdáék előállítására és kinyomozására nem kaptam még hivatalos u'asítást. Erre vonatkozólag nem mondhatok semmit.

Mikovits Lajos budapesti törvényszéki bíró, aki részt vesz a budapesti esküdtbíróóság bírói tanácsában, így nyilatkozott:

— Hogy mikor kerülhet tárgyalásra ez az ügy, nem tudom. Annyi bizonyos, hogy mindenestre a legközelebbi husz éven belül. Ennyi idő alatt évül el a gyilkosság büntetése. Ha ideig-óráig bujkálni is tudnak, előbb-utóbb csak elfogjuk őket. Áll ez különösen Mariskára, akinek fontos anyagi érdeke, hogy jogerős ítélettel döntessék el a per, mert csak így juthat anyai örökségéhez. Ha nem mentik fel, sohase kaphatja meg.

— Ha előkerülnek a vádlottak, okvetlenül letartóztatják őket? kérdezte az újságíró.

— Természetesen. Hiszen a legsúlyosabb bűnű, gyilkossággal vannak vádolva.

Szépér József, szegedi királyi ügyész, ezeket mondta egy újságírónak:

— A szegedi ügyészségnek még nincs hivatalosan tudomása a Kuria ítéletéről. Ha ezt a szokott uton közlik velünk, az bizony eltart pár napig. Azt hiszem, hivatalos sürgőnyt fogunk kapni. Eddig még nem kaptunk.

Hivatalosan mi nem tettünk semmit, nem kísértük figyelemmel Haverdákat, ez nem is volt kötelességünk. Egész a legutóbbi időkig mégis értesítve voltunk Haverdáék hollétéről. Ugy tudjuk, legutóbb Budapesten voltak. Különben is a budapesti rendőrségnek kellett volna őket figyelni. Az ügy most már a budapesti ügyészség ügykörébe tartozik. A mint a szegedi ítélet után szabadiábra helyezték őket, a szegedi ügyészség letartóztatási joga megszűnt. Ha a budapesti ügyészség elrendeli letartóztatásukat, akkor természetesen bármely rendőrség letartóztathatja.

Én mégis intézkedtem, de hogy milyen irányban, azt nem mondhatom. Annyit mondhatok, hogy intézkedésemmek eddig nincs eredménye.

Jánossy jelentkezett.

Budapestről jelentik: Ma este a bécsi személyvonattal Budapestre érkezett Jánossy Aladár. Mikor a vonatról a nyugati pályaudvaron kiszállt, az ott posztoló rendőr felismerte, megszólította Jánossyt, s bevitte a rendőrfőkapitányságra, azért, mert Jánossy ki van tiltva a főváros területéről. Jánossy a rendőrségen kijelentette, hogy maga akart jelentkezni. A felmentő ítélet óta vidéken kóborolt, éhezett, fázott, s ebben a helyzetében örül a fordulatnak, amelyről a lapokból értesült. Épen ezért elhatározta, hogy Budapestre utazik, s jelentkezik a rendőrségen. A rendőrség kihallgatta Jánossyt, de tekintettel arra, hogy a szegedi ügyészségtől csupán csak az az utasítás jött, hogy a három vádlott hollétét kell kikutatni, Jánossy holnapig a rendőrségen marad. Onnan a tolenc-házba viszik s itt tiltott visszatérés miatt néhány napra elítélik, s ha addig más intézkedés nem történik, Jánossyt újból el fogják toloncolni.

SPORT.

+ Különvonat Menyháza fürdőbe. A turista egyesület azon célból, hogy az aradi közönség egy kellemes napot tölthessen Arad megye kies fekvésű fürdőjében, Menyházán, egy külön menetrend szerint közlekedő külön vonatnak bevezetését kérte a csanádi vasutak igazgatóságától. A külön vonat reggel félhét órakor indul Aradról és este 7 órakor indul vissza Menyházáról. A kirándulás július 10-én (vasárnap) lesz. Résztvételi díj egyesületi tagnak 7 korona, nem egyesületi tagnak 9 korona. Ezen összegben a vasuti költség és a Menyházán elköltendő ebéd költsége foglaltatik. Az összes aradi sportegyesületek tagjai és azok családtagjai személyenként szintén 7 koronát fizetnek. Tagságukat bizonyító igazolványért azonban saját egyesületükhöz kell fordulniuk, mivel a tagságot, illetve azt, hogy a kiránduló valamelyik egyesületi tagnak családtagja, rendes vagy alkalmi igazolvánnyal kell a vonatszemélyzet kívánságára igazolni. Jelentkezhetni lehet július hó 5-ig a turista egyesület igazgatósági irodájában (Vas szálló, udvar I. emelet), az iktatóknál, továbbá Bloch H. és Kerpel Izsó könyvkereskedésében kitett íven.

A király Budapesten.

A főváros hódolata. — Lelkes fogadtatás.

Fővárosi tudósítónktól.

Arad, június 22.

A király ma délután hat órakor Budapestre érkezett. Oly fogadtatásban volt része, aminőre alig emlékeznek. A főváros megmozdult és oly melegen üdvözölte, mintha csak az egész ország szeretetét akarta volna kifejezésre juttatni. A királyt láthatóan meghatotta a bensőséges fogadtatás és igaz örömmel köszönte meg a nép szeretetének megnyilatkozását.

A király fogadtatásáról a következőkben számolunk be:

(Készülődés.)

Budapest székesfőváros közönsége nagy előkészületeket tett a király fogadtatására. A tanács már napokkal előbb felhívta a közönséget, hogy minél tömegesebben jelenjen meg a fogadtatáson és a felbivásnak meg is volt a hatása. Az összes utcákat a nyugati pályaudvartól a várig ellepték az emberek, zászlódszít óltott a főváros és zugó éljenzés között haladt el a király. Az utvonalon elől az iskolagyermek állottak tanáraik felügyelete alatt, a fővárosi egyesületek zászlóik alatt vonultak fel és helyezkedtek el az uttesten.

Délután fél hatkor elzárták a forgalmat azokon a vonalakon, ahol a király elhaladt. Azonutal villamos és kocsis nem közlekedett. A nyugati pályaudvar előtti térség feketélt az emberektől. Ezrekre menő tömeg állt itt, hogy hódoljon a királynak 80 ik születésnapja alkalmából.

(A király vonata.)

A külön udvari vonatot, amelyen a király jött, a magyar határtól Marx János államvasuti elnök, Vécsei László balparti tisztevezető, Lendvai Márk és Stejszkal József főfelügyelők, valamint Winkler József felügyelő kísérték. A király vonatának mozdonyát Braun Ferenc nyugati pályaudvari fűtőházi főnök vezette.

(Pozsony hódolata.)

Már Pozsonyban, ahova három órakor robbogott be a vonat, nagy és lelkes fogadtatásban volt része Ő felségének. A perronon a városi törvényhatósági bizottság tagjai testületileg várták a királyt, aki a vonat megállása után azonnal leszállt kocsijáról. Broily Tivadar polgármester üdvözlő beszédet mondott, kifejezve a város hódolatát Magyarországra érkezése alkalmából. Ő felsége 80. születésnapjára a város közönségének szerencsekívánatait tolmácsolta.

A király megköszönte az üdvözlést, kezet fogott a polgármesterrel és a város ügyei iránt érdeklődött. Pár perc múlva vonatra szállott a király és az egybegyűlték zugó éljenzése között folytatta útját Budapest felé.

(Megérkezés Budapestre.)

A nyugati pályaudvar perronján jóval hat óra előtt összegyűlt a kormány, a képviselőház és a fővárosi törvényhatóságának tagjai. A kormány minden egyes tagja ott volt; Hazai Samu tábornoki egyenruhában, a többi miniszter díszmagyarban. Az államtitkárok közül megjelentek Jakabffy, Kálmán Gusztáv, Kazy József és Rehonyi Gyula. A fővárost Fülepp Kálmán főpolgármester, Bárczy István polgármester, Vaszilievics János alpolgármester és Boda Dezső főkapitány képviselték. Sok országgyűlési képviselő és fővárosi bizottsági tag is megjelent, nagyjából diszruhában.

A király vonata pont hatkor robbogott be a délszaki növényekkel díszített csarnokba, hova a hivatalos személyiségeken és újságírókon kívül csak néhány meghívottat bocsátottak be. A kocsi az udvari váróterem ajtaja előtt állott meg. Mikor a király leugrott a kocsiról, percekig éljenztek. Elsőnek Khuen-Héderváry miniszterelnököt szólította meg a felség, aki jelentette a királynak, hogy a főváros nevében Fülepp Kálmán főpolgármester óhajtja üdvözölni Budapestre érkezése alkalmából. A főpolgármester előlépett és a következő beszédet mondotta:

(A főpolgármester beszéde.)

Császári és Apostoli Királyi Felség!
Legkegyelmesebb Urunk és Királyunk!
Mindenkor élénk öröm fogja el mindnyájunk lelkét, ha Felségedet városunkban üdvözölhetjük és bizonyosságot tehetünk az igaz szeretet és tántoríthatatlan alattvalói ragaszkodás meleg érzéseiről, mely hűséges magyar székesvárosunk lakosságát az egész nemzettel együtt Felséged legmagasabb személyisége iránt áthatja. De különös örömkre szolgál és valóságos ünnepp nap számunkra Felséged mai látogatása, mert arra gondolunk, hogy csak rövid idő választ el attól a történelmi jelentőségű nagy naptól, melyben Felséged uralkodói érényekben tündöklő életének nyolcvanadik évét népének szeretetétől és áldásától és az egész világ oszlatlan tiszteletétől és nagyrabecsülésétől kísérve betölteni fogja. És amidőn szívünk sugallatára hallgatva lakosságunk képviselőiben megjelentünk Felséged legmagasabb színe előtt, hogy székes fővárosunk hódolatát tolmácsoljuk, mély alázattal arra kérjük Felségedet, hogy ez alkalommal, egyszeremind születésének küszöbön álló nyolcvanadik évfordulójához az egész főváros hódolatteljes jókívánásait is legkegyelmesebben elfogadni méltóztassék. A mindenható áldja meg Felségedet mindakét kezével, oltalmazza és tartsa meg továbbra is, hogy hű magyar nemzete javára még sokáig viselhesse Szent István koronáját. Éljen a király!

(A király válasza.)

Rivalgó éljenzés fogadta a főpolgármester beszédét és mikor az eljén elhalt, a király ezeket mondotta:

— Különös örömmel jöttem ez alkalommal Budapestre s igen jól esik, hogy ily meleg fogadtatásban részesítettek. Fogadja főpolgármester ur és mindnyájan, kik itt megjelentek ezért, valamint közelítő 80. születésnapomról való megemlékezésért szívből jövő benső köszönetemet. Adja át főpolgármester ur Budapest összes lakosságának köszönetemet és üdvözlőmet.

A király beszéde után ismét felhangzott az éljenzés. A király beszédét egy papirlapról olvasta le, pápaszemét feltéve. Ő felsége, aki igen jól néz ki, hosszabb ideig elbeszélgetett a jelenvoltagekkel. Zichy János gróftól beteg anyja felől tudakozódott. Megszólította Marx Jánost és Csekonits Eudre gróf főrendiházi tagot is, majd a jelenvoltagek zajos éljenzése között elhagyta a pályaudvart.

(Khuen a király kocsijában.)

A pályaudvar előtt megújult az éljenzés. Igen kellemes szenzációképen hatott az a körülmény, hogy Ő Felsége a miniszterelnököt meghívta kocsijába és a miniszterelnök kíséretében hajtatott a várba. Ily kitüntetés Bánffy Dezső báró óta nem ért miniszterelnököt.

köt. Bánffy 1896-ban a millenium évében ült a király mellett a kocsiban.

(Felvonulás a várba.)

A kocsisort a főkapitány nyitotta meg. Utána jött a főpolgármester és az újságírók, aztán jött a király a miniszterelnökkel, majd az udvari emberek, képviselők stb. A menet a Váci-köruton, Arany János utcán, Ferenc József-téren, a Lánchidon és Albrecht-uton haladt fel a várba. Mindenütt óriási közönség állott, lelkesen éljenzve és kendőket lobogtatva. A király mosolyogva, katonai tisztelegéssel köszönte meg az ovációt.

A várban József főherceg és Augusztina főhercegnő fogadták Őfelségét, akikkel hosszasan elbeszélgetett, majd megvacsorázott és tíz órakor nyugalomra tért.

(Kérvények a király kocsijában.)

A Váci-körut és Arany János-utca sarkán egy fiatal leány szaladt át az utvonalon s kérvényt dobott a király kocsijába. A rendőrség természetesen azonnal lefogta a leányt. Kihallgatása alkalmával kiderült, hogy Fehér Kamillának hívják, 21 éves magánhivatalnoknő, aki arra kéri a királyt kérvényében, hogy atyjának elvesztett pörében rendeljen el újrafelvételt.

Az Arany János-utca végén, a Tudományos Akadémia közvetlen közelében Masnik Matild 47 éves foglalkozás nélküli nő dobott kérvényt a király kocsija felé. A kérvény a kocsis mellé esett, az asszony a nagy izgalom következtében elájult. A mentők vették gondozásukba.

A harmadik kérvényt a Lánchid mellett Sándor Kálmán hirdapíró dobta a király kocsijába. Azt írja, hogy most tért haza Párisból, s miután a fegyvergyakorlatait elmulasztotta, büntetés vár rája. Arra kéri a királyt, hogy engedje el ezt a büntetést.

IRODALOM ES MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Csütörtök: Veres talár, dráma. P. Márkus Emilia és Gál Gyula felleptével.

Péntek: Brasbound kapitány, színmű. P. Márkus Emilia és Gál Gyula felleptével.

Szombat: Biboros, színmű. Gál Gyula felleptével.

Vasárnap: Délután: Lili, operett. Este: Elnémult harangok, színmű. Gál Gyula felleptével.

* Nóra. A keret, a melybe Márkus Emma Nórája a ma esti előadásán illeszkedett, szép és tökéletes volt. A színtől telt nézőtér izgalmas gyönyörűséggel kísérte ezt a Nórá-t, a melynél ma már vannak más felfogásban, más irányokban játszott Nórá-k, de ennek a felfogásnak Márkus Emma egyik első asszonya. S a keretben nemcsak Gál Gyula volt a kiváló, hanem a mi művészeink is. Különösen kettőre áll ez: Várnayra és Kesztyerre. Az előbbi, mint Günther, a másik, mint Rank doktor érvényesítette alakító erejét, intelligenciáját. Ha még mindig lehet a színjátszás tekintetében különbséget huzni a pesti és a vidéki nívó között, hát ők ketten fölötté voltak a vidéki nívónak. Komoly, szép, érdemes este volt.

* A színház vendégei. P. Márkus Emilia és Gál Gyula holnap Brioux híres színművében, A vörös talár-ban lépnek fel. Az aradi közönség már ismeri a művészeknek kitűnő alakítását. A többi főszereplő a következő: Follinusz né, Zalay Margit, Várnay, Delli, Beregi és Polgár. — Pénteken lépnek fel utoljára P. Márkus Emilia és Gál Gyula egy híres angol színműben, amelynek címe Brasbound kapitány megtérése. Ezután Gál Gyula egyedül lesz vendége a színháznak, még pedig két estén, a Biboros-ban és az Elnémult harangokban.

* Az obsitos premíerje. Hétfőn kerül bemutatásra Az obsitos című operett újdonság, a budapesti Vígyszínház nagyszerű kasszadarabja.

* Az Urániában szerdán este másodszor került színre a levegő meghódítása. Ezúttal is nagy és intelligens közönség jelent meg az előadáson s a legnagyobb meglepődéssel távozott el onnan. Nem kevésbé nyerte meg a közönség tetszését a rendező műsor, ami tekintettel a pompás mozgó-ényképekre, természetesen is. Az Utazás Svájcban című gyönyörű természet utáni felvétel Svájc vadregényes világszép ségű tájait, hegyeit, vízeséseit varázsolja szemünk elé, a Viharos időkől és A modell című meghatározó drámák mellett kitűnően illeszkedik néhány humoros felvétel, amelyeknél a minduntalan felhangzó ókedvű kacagás jelzi a közönség élénk tetszését. Ezek mellett bemutatják még a vérmes dísz zsemlét is ma utoljára. Aki tehát meg akarja nézni a kitűnő műsort, az ne mulassza el a mai előadásokat. 241

József főhercegék automobil balesete.

Augusztia főhercegnő, mint mentő.

Távirati tudósítás.

Arad, június 23.

Ma délelőtt József főherceg automobillal, amelyben ő és Augusztia főhercegnő ültek — mint fővárosi tudósítónk jelenti — a rákosi országúton nekiment egy parasztkocsinak és azt az árokba fordította. A kocsin ketten ültek: egy földmives és a kocsisa, akik az összeütközés folytán leestek a szekérről és a lovak alá kerültek. Szerencsére csak könnyebb sérüléseket szenvedtek. A főhercegék mély sajnálattal vették tudomásul a balesetet és rögtön siettek érdeklődni a sebesültek állapota iránt. A főhercegnő maga segítette a sebek bekötözésénél.

Az automobil balesetről a következő tudósításunk szól:

A rákosi országúton ma délelőtt automobil szerencsétlenség történt. József főherceg és a felesége Rákosról jöttek hazafelé automobillal. Az automobil meglehetősen gyorsan haladt és az országút kanyarulatánál szembe került egy parasztkocsival. A sofőr nem tudta kikerülni a szekertől és az összeütközés meglehetősen vehemenciával megtörtént. A parasztszekéren ketten ültek: Magyar Lajos negyven éves rákosi földmives és a kocsisa, aki Magyar unokaöccse. Az összeütközés folytán mindketten fejfel előreestek a lovak közé. Az egyik ló rátaposott Magyarira és a földmives a fején súlyos sérüléseket szenvedett.

József főherceg az összeütközés láttára kiugrott a kocsiból és megnyugtatta a feleségét, aki nagyon meg volt ijedve. Aztán a sebesültek segítségére sietett. Beszállították őket a Rákusba, ahol a 34. számú kórházban helyezték el. Az orvosok rögtön megvizsgálták a sebesülteket és bekötötték a sebeket. A főhercegi pár együtt ment a sebesültekkel és Augusztia személyesen segédkezett a bekötözésnél. Gellért dr. kórházi orvos kijelentette, hogy Magyar sérülései nem súlyosak és valószínűleg 8—10 napon belül meggyógyul.

Augusztia főhercegnő a kórházban meglátogatta a régi betegeit, akiknek gyógykezelésénél résztvett. Sorra mutatta József főhercegnék az udvaron sétáló betegek közül ezeket.

— Ezt is én kötöttem be. Ezt is, mondtotta és szinte csillogtak a szemei, amikor a lábbadozókat megmutatta.

Másfél órai séta után a főhercegi pár eltávozott a kórházból.

Hol ringott De Laroche bárónő bölcsője.

Rosenberg Jetti a repülőgépen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 22.

A múlt heti repülő meeting felépésén a francia aviatikusok nem vettek részt. Elutaztak, hogy részt vehessenek a roueni versenyeken. Latham is elutazott és mikor megkérdezték De Laroche bárónőt vajjon ő is startol Rouenben ezt felelte:

— Nem versenyzem, de azért ott leszek.

— Persze mert Latham is ott lesz — mondotta az újságíró. A bájos pilóta elpirult, majd nevetett és formás fejecskéjével igent intett.

A rákosi mezőn nemcsak a monoplánok meg a biplánok repdestek a levegőben, hanem apró pikantériák is. Szájól-szájra járt egy hír, amely magukat az aviatikusokat lepte meg a legjobban. Sokan kételkedve rázták a fejüket és csak nyári kaosának vagy fiúmei cápának tekintették.

Az érdekes hír az volt, hogy Rouenben a repülő-meeting ideje alatt házasságot kötnek egymással Latham, a legkiválóbb repülő ember és De Laroche bárónő, az első női pilóta. A közönség, amely hamar kipattantotta a hirt, lelkesen ünnepelte az aviatikus part, akik eleinte tagadták a szenzációt. Később azonban, miután látták, hogy hiába titkolják legintimebb ügyüket, boldogan néztek egymásra és bevallották, hogy a hír nem kaosa, se nem fiúmei cápa, hanem igenis valóság.

Alig múlt el a versenytéren ez a szenzáció, egy újabb hír keringett a levegőben. Természetesen ez a szenzáció is De Laroche bárónő és Latham körül forgott. Még pedig nem jelentéktelenebb, mint az, hogy a nászutjokat a levegőben, egy Antoinette monoplánon fogják megtenni.

— Hallottátok az újságot? Óriási vakmerőség! — mondogatták egymásnak az emberek.

Egy hírlapíró külön külön fölkereste akkor a boldog aviatikusokat hangárjukban.

De Laroche bárónő épen motorpróbát tartott és nagyon megijedt, amikor meghallotta, hogy miről van szó.

— Jaj kérem, erről nem beszélek. A gépemet szívesen megmutatom. Elmagyarázom magának, hogy mi előnye van a Veisin-biplánnak. Elmondom még azt is, hogy mért viselek orosz szabásu nadrágot és magas sárgacipőt, de a házasságomról ne kérdezősködjék, mert arról nem nyilatkozom.

Hosszu faggatás után mégis beleegyezett abba, hogy a hírlapíróval együtt megy a vőlegényéhez, Lathamhoz és ha ő beszél, jó, ha nem, hát ő is lakatot tesz a szájára.

— Tudja, már én nem vagyok egészen a magamé. És hátha neki ez kellemtelen. Meg aztán, aki parancsolni akar a levegőnek, annak először magának is meg kell tanulnia engedelmessé válni.

Latham hosszú, sárga köpenyben, szivarral a szájában fogadta az újságírót, akit a bárónő így mutatott be:

— Ez egy kíváncsi ur és a házasságunkról akar írni valamit.

Az aviatikus mosolygott a bemutatáskor és készséggel mesélte el, hogy Rouenben fogják megtartani az esküvőjüket, hogy mikor, azt még nem tudja.

— Igaz, hogy a levegőben tesszik meg a nászutat?

— Igaz, de van egy kis bibije a dolognak. A menyasszonyom ugyanis a Voisin-bip-

lánt tartja alkalmasnak, én meg inkább Antoinette-monoplánon szeretek repülni. A kérdést úgy oldjuk majd meg, hogy a két szerkezetet összekombináljuk.

— Sok szerencsét a légi uthoz! — bucsuzott el a hírlapíró a boldog pártól.

És most már egész komoly formában hozzá is láttak az esküvő megtartásához. Az érdekes házasságnak ez az etapa azonban még nagyobb szenzációval szolgál, mint maga a házassági hír.

A szép De Laroche bárónőről hivatalos akták állapítják meg, hogy se nem francia, se nem bárónő, se nem De Laroche. Magyar, nagyváradi és neve Rosenberg Jetti, leánya néhai Rosenberg Mór házalónak.

Nagyváradról jelentik ezt a pikáns leleplezést, ahonnan a következőket írják:

A múlt heti repülő metingen, amíg a világ első pilótái szárnyaltak az ós Rákos fölött s a leggyönyörűbb biplánok zuhantak a gyantlan közönség nyakába, a férfinek égő szemmel bámult egy karcsu, elegáns, tüzes asszonyt. Epedőn esettintett a férfiak fiatalja, vénje, ha a hangárok körül, a jury páholya előtt, a tribünök mellett elsuhant a kicsi nő:

— Ni, De Laroche!

De Laroche bárónő. Ez aztán az igazi televér francia asszony! A kalapja bogláros tülkétől a szoknyája libbenéséig, a fehér cipőcskéje orráig párizsi. Az alakja, a mozdulata, a hangja, a nevetése, a pillantása: párizsi. Ő volt a versenytér primadonnája, a levegő királynője, mert hiszen tudjuk, hogy De Laroche bárónő repült. A magassági versenyben, a távolsági versenyben, az időtáram versenyben röpült. Csak a terhelési versenyre nem vállalkozott. Kecses kis biplánja előtt legyőzött hevertek volna grófok és hercegek, de a gyönyörű bárónőre még a felhők közül is, a csodálatos magasságokból is vigyázott, ha nem is a jó isten, de a kitűnő Latham, a levegő félelmetes herosza. Latham, aki légvonalban, pompás siklőröpüléssel hódította meg a szépséges bárónő szívét.

És most, hogy a sasok és fecskék konkurrencsei zsiros versenydíjakkal megrakodva más, szebb hazába szálltak, semmi tekintet nem akadályoz bennünket, hogy az isteni bárónő származására nézve érdekes, hiteles adatokkal szolgáljunk a közönség részére.

A szép De Laroche bárónő mintegy tíz esztendővel ezelőtt Nagyváradról röpült el a világba. Szülei, jámbor zsidó emberek, Váralján laktak, a Gyár-utcában. A papáját Rosenberg Mórnak hívták s a Gyár-utóból járt el a városba, a szép tornyos palotákba érdeklődni, nincs-e esetleg itt-ott valami eladó. Egy leánya volt, szép, sugár, feketeszemű, pajkos leány, a Jettike. Lehetett tizenöt éves. Szemében férfibolondító ígézet.

Egyszer a szép Jetti eltűnt, mint a benzin. Azért használjuk ezt a hasonlatot, mert imé a benzin az ő nagyszerűen fordult életében fontos szerepet játszik. Szóval eltűnt Jettike, s Budapesten egy erzsébetvárosi bankár találta meg a kis gyémántot, melyet szakértőn megtesztelt, ragyogó keretbe foglalt és egy évig pompázott vele. Rosenberg Jetti nyugtalan vére azonban új célokért, új ingerekért lobogott s a bankár nemsokára Szentpéterváron látogatta meg hűtlen barátját, aki a hideg orosz fővárosban, egy nemzetközi artístatársulat magyar táncosnőjeként aratta a babért vagy inkább a rubeleket.

Szentpétervár után Moszkva, Moszkva után Berlin s egy megfelelő tánclépés már Páris. Ezek a világvárosok a szép Jetti pályájának állomásai. Aztán egy-két évig a pompa, kicsi-

két a Montemartre nyomorusága, majd megint az örömök, az aviatika, Latham ...

Ime a regény fejezetei.

Nagyváradon sokan ismerik De Laroche báróné regényét s egy öreg anyó a Váralján néha mutogat egy-egy gondosan őrzött illatos levelet a jó embereknek, akik a titkot megtudják tartani. A jószagu levelekkel szép finom francia bankókat szokott küldeni valaki a Champs Elyseen levő villájából Nagyváradra ...

Az öreg anyóka sem csinál már belőle titkot. Az anyakönyvi hivatal előtt nincs mit rejtegetni, ott csak a rideg valóságnak megfelelően tudják kiírni a könyvből, hogy Rosenberg Jetti mikor és hol született.

Az ideál arcképe.

Pör egy fényképlemez miatt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 22.

K. I. aradi kereskedőségéd szerelmes volt egy fekete szemű, ugyanilyen hajú karsu leánykába. Ez nem valami rendkívüli dolog és átlag minden emberrel megcsik egyszer az életben. A különbség csak abban van, hogy miképpen viselkednek a szerelmesek adott helyzetben. Ha tudniillik az illető hölgy nem mutat hajlandóságot a rajongó ifju érzelmeinek viszonzására. Az eljárás itt rendszerint az egyéni körülményektől és a vérmérsékletéről függ. Vannak, akik ilyenkor szó nélkül gofolyót röpitenek az agyukba, vannak, akik ugyanezt megteszik, de előbb megátkozzák az illető hölgyet, mások ismét a korsunai ipar fellendítése kapcsán az alkoholban keresnek enyhülést, vagy más módon alkusznak meg a körülményekkel és így tovább. K. I. az utóbbi alosztályba tartozott. Azok közé, akik megalkusznak a körülményekkel.

— Ha már szívem hölgyét nem bírhatom — gondolta magában — legyen legalább a képmása az enyém. Egy kis illúzióval a többit hozzá lehet képzelni.

Igy szólt K., aztán a cselekvés terére lépett. Különböző hitelműveletek segítségével összeszedett negyven koronát és vett egy fényképezőgépet. Azontul aztán nem lehetett vele beszélni. K. fényképezett reggel, délben, este, lefényképezte az üzletet, főnökét, kollégáit, az Andrassy-tértől a Tehén-utcáig és vissza mindent. Mindezt a gyakorlat kedvéért. Miután közben vagy tíz tucat lemezt sikerült tönkretennie, eléggé biztosnak érezte magát a terv kivitelére. Egy szép tavaszi napon tehát losbo állott a korzón és mikor a fekete szemnek tulajdonosa gyanutlanul elsétált mellette, K. megnyomta a kodak gombját és az ideál meg volt örökítve.

Vagyis K. ezt hitte. Miközben szerelmes sósajok között hívogatta elő a pince sötétjében a sárga lemezt, szépen kirajzolta maga elé a jövőt. Az isteni nő arcképe tehát örökre biztosítva van. Csokolhatja tetszése szerint, nézheti ameddig csak jól esik, mindent megtehet vele, mert megvan a lemez és ha egy-egy példány elromlik, néhány perc alatt akárhányat készíthet. És ebben a reményében K. az első példányt rögtön agyon is csokolta.

Ámde kereskedőségéd tervez és a bőséges apa végez. Az istennő bőséges apja, akinek a dolog tudomására jutott, de egyáltalán nem tetszett. A bőséges apa nem tudta átlátni, miért választotta ki K. éppen az ő leányát, mikor Aradon legalább ötezer más fekete-haju és szemű leányzó él. Valószínűleg nem volt szerelmes. Röviden és energikusan felszólította a fiatalembert, hogy a lemezt semmisítse meg, vagy juttassa vissza hozzá, mert az ő beleegyezése nélkül nem volt joga a leányát megörökíteni. Miután pedig K. erre nem volt haj-

landó, az aradi törvényszék előtt pert indított ellene szerzői jog megsértése címén.

Ma volt ennek az ügynek a tárgyalása. A szerelmes K. azzal védekezett, hogy nem a leány, hanem az Andrassy-tér illető részlete érdekelte és tisztára véletlen, hogy a fiatal hölgy a lemeze került. Az ifju nő különben is mellékes részlet, a fő a Herman-palota.

A törvényszék tagjai nehezen akartak hitelt adni ennek az érvelésnek. Elrendelték tehát a korpus delikti, az arckép előmutatását. A szerelmes ifju nehéz szívvel vonta elő a képet. Meg is volt az oka, hogy szomorú legyen. A tekintetes kir. törvényszék huzamos és beható vizsgálat után, amelyben a bírák, jegyzők és a teremben levő ügyvédek — fiatalok, öregek egyaránt — résztvettek, megállapította, hogy a fekete szemű hölgy nem háttér, nem is sujet, de nem is mellékrészlet. Sőt. Annyira sőt, hogy félórai tanácskozás után a törvényszék arra kötelezte K.-t, hogy a lemezt az 1884. évi XVI. t. c. alapján a megsértett apának szolgáltatassa ki.

K.-t az ítélet nem sujtotta le. Sőt nevetett. Gunyosan, kárörvendőn, miközben a lemezt átnyújtotta. Aminek meg is volt a magyarázata:

A szerelmes ifju tegnap ötven arcképet készített a lemezeiről.

Az ellenzéki pártok alakuló gyűlései.

Kossuth Ferenc az obstrukció ellen.

Távirati tudósítás.

Arad, június 22.

Ma este tartották meg a függetlenségi pártok, továbbá a néppárt alakuló értekezleteit. Kossuth Ferenc beszédében határozott állást foglalt az obstrukció ellen. A Justh-párt sokat panaszkodott a választások miatt.

Az ülésekről a következőket jelenti fővárosi tudósítónk:

A Justh-párt megalakulása.

A Justh-párt a választások óta ma tartotta első értekezletét. Az értekezleten, amelyen Papp Elek korelnök elnökölt, Justh Gyulát egyhangú lelkesedéssel a párt elnökévé választották.

Justh Gyula beszédet mondott, amelyben sajnálattal konstataálta, hogy a párt jelentékeny része nem kapott mandátumot és igen sokan maradtak ki azok közül, akik a párt büszkeségét képezték.

— Azt hiszem, — ugymond — hogy nagyobb dícsőség a hars tüzében élesni, mint olyan eszközökhöz folyamodni, amelyeket a kormány-párt a legutóbbi választásoknál is igénybe vett. De azért ha a párt megfogyott, nincs ok a busulásra. Nekünk, akik mögött nagy múlt van és akikre a jövőben nagy feladatok várnak, rendithetetlenül kell haladnunk azon az uton, amelyet számunkra páriprogramunk kijelöl. Nincs most helye a politikai nyilatkozatoknak, különösen nem az olyanoknak, amelyenek az utóbbi napokban a kormánypárt részéről a párt ellen elhangzottak. Egyet azonban konstataál, hogy törvénytelen volt magának a kormánynak a létrejötte, törvénytelen a parlament idő előtti feloszlata és a válság alatt követett egész eljárása, végül törvénytelen volt az az eljárása is, amelylyel a többséget magának kicsikarta. Szükséges ezt kijelenteni azokkal a nagyhangú kijelentésekkel szemben, amelyeknek a napokban a kormány részéről tanui voltak. Mert ha a választás a törvényes formák betartásával folyt volna le, vernék e most a mellüket azok az urak és örülhetnének-e a párt letörésének? Igaz, hogy lefogyva jött be a párt a képviselőházba, de azért nincs ok a csüggedésre. A jövő nagy munkáiban részt kell venni a párt minden tagjának rendületlenül és kitartással.

Ezután Meskó Lászlót a párt diszelnökéül, Batthyány Tivadar grófot és Holló Lajos a párt alelnökéül, Csuha Istvánt és Esterházy Mihály grófot háznagyokká, Fráter

Lorándot, Laczkó Pált és Kua Bélát pedig jegyzőkül választották.

Batthyány Tivadar megköszönve a párt bizalmát, kijelentette, hogy a párt még nem ismeri a királyi trónbeszéd szövegét, de mielőtt meg fogja ismeri, azonnal értekezletet fognak összehívni, hogy a teendőt megbeszéljék. A mostani választás — mondotta — az elavult választási törvény csődje volt és csak arra szolgált, hogy a kormány törvénytelen eszközökkel meghamisított parlamentet hozzon létre.

Holló Lajos szintén a választási visszaélésekről beszélt. Felszólalt ezenkívül Kelemen Samu és Ráth Endre.

A Kossuth-párt értekezlete.

A Kossuth-párt Benyovszky Sándor korelnök elnökletével tartott mai értekezletén egyhangú lelkesedéssel Kossuth Ferencet választotta elnökéül.

Kossuth kijelentette, hogy dacára korának és gyenge egészségi állapotának, az elnökséget elfogadja, mert kötelességének tartja, hogy a függetlenségi elveket annál nagyobb odaadással szolgálja, minél súlyosabb az ország helyzete.

— De már most bejelentem — ugymond — csak addig óhajtok pártelnök lenni, míg a pártban meg lesz az érzelmi egység. Mert ha meg van az összetartás, a kölcsönös bizalom, akkor a kisebb párt is nagyobb eredményre képes, mint a széthúzó nagy tábor, amely háttúrol vezérére lövődöz. Semmi esetre se volnék hajlandó elváltalni az elnökséget olyan körülmények között, amelyenek a szótválás előtt a pártban voltak, amikor a legnagyobb önfeláldozással tünnöm kellett önérzetem rovására a nagy párt egységes érdekében az inzultusokat.

A párt a képviselőházban az ellenzéket fogja képviselni és a legnagyobb szigorúsággal fogja ellenőrző szerepét betölteni. Elvileg ellenzem az obstrukciót, amit mint parlamenti forradalmat csak a végső esetben szabad alkalmazni. A párt helyesen meg fogja választani az okot, időt és alkalmat, amikor végsőig menő csatát fog vívni a kormánypárttal. Megfogyva került vissza a párt, mert a kormány olyan eszközöket alkalmazott, amelyek ellen védekezni a nemzet egy része nem volt elég erős. De legyen a múlt a múlté. Mi csak a jövőt tartjuk szemünk előtt, mert tudjuk, hogy nagy csaták következnek, amelyekből mi nem fogunk visszariadni. Azután Apponyi Albert grófot aposztrofálta, aki hivatali mint rendesen most se vállalt, de aki mindig a párt egyik legmunkásabb tagja volt.

Tóth János a párt tagjai nevében válaszolt Kossuth beszédére, és Isten áldását kérte a párt működésére.

Kossuth Ferenc megköszönve az üdvözléseket, a párt a parlament megnyitására kövendő magatartásáról tanácskozott. A párt e tekintetben nem döntött, hanem mindenkinek szabad elhatározására bízta, hogy a parlament megnyitására megjelenik-e.

A néppárt.

A néppárt mai értekezletén, dacára annak, hogy Zichy Aladár nem tagja az országgyűlésnek, őt választották meg a párt elnökéül, tekintettel arra, hogy tagja a főrendiháznak és ezzel tagja a magyar törvényhozásnak is. Alelnökül Molnár Jánost és Rakovszky Istvánt választották meg. Az értekezlet elítélte a kormánypártnak a választásnál elkövetett állítólagos visszaéléseit, amelyeket a párt minden adandó alkalommal szóvá fog tenni.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetési osztály — 151

Klerikalizmus az egyetemen.

Majláth püspök pártfogoltja. — Egy tanári kinevezés kulisszatitkai.

Távirati tudósítás.

Arad, június 22.

A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Nékán Lajos drt kinevezte az egyetemi dermatologiai intézet vezetőjévé és a bőrbajok rendes tanárává. Ez a kinevezés úgy az egyetemen, mint a főváros tudományos köreiből óriási feltűnést keltett és mint fővárosi tudósítónk jelenti, a klerikalizmus áramlat diadalának tulajdonítják.

A dermatologiai intézetnek tizenötösztendeje nem volt igazgatója. A helyettes igazgató, Török Lajos dr. egyetemi magántanár látta el a szükséges teendőket. Az egyetem orvosi kara legutóbb tartott ülésén foglalkozott az állás betöltésével. Tañgl Ferenc tanár volt a kérdés előadója és ő Marschalkó Tamás dr. kolozsvári egyetemi tanárt ajánlotta az igazgatói állásra és a tanszék betöltésére. A kar nem tudott egységes határozatot hozni. Egyik tanár Nékán Lajos nevét vetette fel, de hallani sem akartak róla. Az ajánló hosszú beszédben méltatta Nékán működését és azt kérte, hogy szavazás útján döntsék el, kit hoznak javaslatba az egyetemi tanácsnál a királyhoz illetve a kultuszminiszterhez történendő felterjesztésre. A tanári kar ezt a kérelmet teljesítette és szavazott. Tizenketten foglaltak állást Marschalkó és négyen Nékán mellett.

Az egyetemi tanács ülésén figyelembe sem vette az orvosi karban történeteket. Egy teológiai fakultásbeli tagjára bízta a miniszterhez intézendő felterjesztés szerkesztését és ez Nékánt ajánlotta a tanács nevében kinevezésre.

Mint beavatott helyen tudják, ez azért történt így, mert Nékán érdekében, aki klerikalizmus érzelméről ismeretes, Majláth Gusztáv gróf erdélyi püspök vetette latba minden befolyását az egyetemi tanács tagjainál, a kultuszminiszternél és az udvarnál, ahol a tanári kar akaratával szemben a püspök óhaját teljesítették.

Nékán tudományos működését az orvosi fakultás érdemileg nem is méltatta javaslatában, mert a törvényes szokás az, ha valamelyik fakultás a kinevezendő sorában a pályázaton résztvevők közül nem soroz be valakit, akkor annak személyével nem foglalkozik és ezt az intéző tényezők respektálni szokták.

GYÁSZROVAT.

Temetés. Nagy részvét mellett temették el szerda délelőtt Csillag Lajost, Aradnak korán elhunyt, derék polgárát. A temetésen részt vettek az aradi társadalom sok előkelőségén és számos tagján kívül Dévaványáról, ahol az elhunyt azelőtt gazdálkodott, többen Vad Ferenc takarékpénztári igazgató vezetése alatt. A koporsó fölött Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi mondott megindító gyászbeszédet. A ravatalra küldött, díszes koszorúk feliratai ezek voltak: Imádott felejthetetlen jó Lajosomnak — Nuszi. Felejthetetlen jó Lajosunknak — Emmi. Béla. Szeretett jó Lajos sógorunknak — Meoi, Zsiga, Klári. Felejthetetlen egyetlen igaz barátjának — Szende. Szeretett fivérnek — Zsiga és családja. Szeretett jó Lajos bácsinknak — Józsi, Laci, Pista, Erzsi. Felejthetetlen jó Lajosunknak — Pepi, Gizi, Gitti. Szeretett jó barátjának — Lusztig Andor. Aus

Liebe und Verehrung — von Deinem Cousin Redl. A felejthetetlen [hűséges jó barát]nak — Funkelstein József és neje.

Kéjutazás az esküvő előtt.

Kifosztott aradmegyei urileány. — Az ellopott hozomány.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 23.

A budapesti és berlini rendőrség lázasan keres egy budapesti csalót, aki a házasság ürügye alatt, egy szerencsétlen nőt minden vagyonától megfosztott. Négy éve Varju Illés eleki birtokos fiatal és szép leánya, Róza árvaságra jutott. Apja halála után huszezer korona készpénz örökség jutott rá s a leány, aki tanult varrónő volt, ezzel a pénzzel felment a fővárosba. Ott munkát vállalt s mindig keresett annyit, hogy abból nemcsak megélhetett, de még félre is tehetett valamit belőle. Áprilisban már több mint huszonezer koronája volt a takarékpénztárban. Május elején a lány valahogy megismerkedett Gábor Márton gépészszel, aki eltitkolta Róza előtt, hogy nős és csalódos ember. Gábor megtudva, hogy a leánynak pénze van, kezdett udvarolni neki, majd szerelmet vallott és megkérte a kezét.

— Látja, épen most kaptam egy amerikai gyárostól levelet, amelyben az egy ezer dolláros állásra hív meg. Ebből szépen megélhetünk mindketten!

A tapasztalatlan fiatal lánynak megtetszett a különben csinos fiatal ember, aki azután rábeszélte, hogy vegye ki pénzét a bankból, utazzanak el rögtön Bécsbe, ahol megváltják hajójegyüket Amerikába s ott majd megesküsznek egymással.

Június elsején Varju Róza kivette pénzét a bankból s száz korona kivételével mind német pénzre eserítették át.

— A pénz legyen magánál, — mondta a leány. — Én nem tudnék rá ugysem vigyázni.

Gábor átvette a pénzt, amelyből száz koronát visszaadott a leánynak.

— Ezt a magyar bankót elteszük emlékébe. Amerikában úgy sem látunk ilyent.

Még ugyanaznap elutaztak Bécsbe. Ott Gábor egy hamburgi hajóstársaságnál megváltotta „Gábor Márton és neje” részére az amerikai hajójegyet. Este elmentek orfeumba és vacsora után visszatértek a hotelbe. Varju Róza másnap délután négy órakor ébredt fel. A feje kábult volt, szédült s úgy érezte magát, mintha valami bódító italt ivott volna.

A másik ágy üres volt. Amikor a leány kissé feleszmélt, becsengette a pincért, aki egy levelet nyújtott át neki.

„Édes egyetlenem! Fontos üzleti ügyben tárgyalnom kell valakivel. Lehet, hogy csak holnap végzek az illetővel. Légy türelemmel. Szerető Mártonod.”

A szerető Márton azonban nem tért többé vissza. Előtte való este altató port adott be a hiszékeny leánynak. A pénzt magához vette s egy asszony társaságában azonnal elutazott Hamburgba, ahol rögtön hajóra szállott Amerika felé. Az asszony nem volt máé, mint a saját felesége, aki teljesen be volt avatva a dologba s a szomezéd vasuti kocsiiban együtt ment velük Bécsbe, ahol ugyanabban a hotelben szállott meg, ahol a „jegyes pár” lakott.

A mindenből kifosztott szerencsétlen leány az emlékül megtartott százkoronás magyar bankót felváltotta s rögtön hazajött Budapestre. Itt megbizta ügyvédjét, hogy nyomban intézkedjék a csaló házaspár letartóztatása iránt. A rendőrség megtett minden intézkedést arra, hogyha a hajó kiköt Newyorkban, Gáborékát az amerikai rendőrség vegye pártfogása alá.

HIREK.

KITÜNTETÉS.

*

A hivatalos lap holnapi száma közölni fogja, hogy a király Stauber Józsefnek, az Aradi Közlöny főszerkesztőjének és törvényes utódainak a magyar nemességet nagydorogi előnévvel díjmentesen adományozta.

A kitüntetés, amelyre az „Aradi Közlöny” huszonöt esztendősi jubileuma adott alkalmat, nem egy személynek szól. Az ujságírásnak, a sajtónak megtiszteltetése az első sorban. Jelentőségét, tartalmát emellett nekünk az teszi becsessé, hogy vele egy ujságnak huszonöt esztendősi múltja, egy negyedszázadon át végzett kulturális munkája van megjutalmazva.

Kedvesen él bennünk az emléke annak, hogy milyen egyforma örömmel és szeretettel vettek részt a közélet és a társadalom férfiai az „Aradi Közlöny” negyedszázados jubileumán. Politikusok, írók, a közigazgatás, a gazdasági élet vezéremberei szinte kivétel nélkül méltatták az ünnep jelentőségét, értékét. A királyi kitüntetés, amely a lap élén álló férfiat érte, koronája ezeknek a megtiszteltetéseknek. És az teszi széppé, értékessé, hogy vele az uralkodó részt vesz a társadalom ünnepében, amely az „Aradi Közlöny” huszonöt éves munkásságát, az ujságnak közérdekű hivatását érte.

A személyi kultusznak sohase voltunk hívei; akkor legkevésbé, amikor egy hozzánk közel álló férfiról van szó. De ez a kitüntetés az ujságíró-munka érdemeinek szól, s mintegy méltóságteljes utóhangja a közelmúltban megült ünnepnek.

Es ezért jelent örömet az „Aradi Közlönynek”, hogy e kitüntetésről az olvasóknak hírt adhat.

— Időjárás. Az aradi meteorologiai intézet jelentése szerint e hó 23-án az időjárás: melegebb, nyugaton elvélve csapadék.

— A Bienert-kormány válsága. Bécsből jelentik: Komoly politikai körökben beszélnek, hogy a Bienert-kormány válság előtt áll. A miniszterelnök ma reggel kihallgatáson volt a királynál, jelentést tett a parlamenti helyzetről, behatóan ismertette az ellentéteket a kormány és a lengyel klub között, mely ellentétek a viziutak kiépítésére vonatkozó javaslat elhatalosítása miatt támadtak. Bienert minden eshetőségre készen messze menő felhatalmazást kért és kapott a Felségétől. Ma este a lengyel klub parlamenti bizottsága ülést tartott, hogy meghallgassa azoknak a bizalmi férfiaknak a jelentését, akik érintkezésbe léptek a miniszterelnökkel. Ha a lengyelek mereven ragaszkodni fognak első határozatukhoz a viziutak kiépítésére vonatkozólag, oly helyzet állana elő, melytől a kabinet csak a végső konzekvenciák levonása után tudna szabadulni. A békealkudozások az esti konferencia után azonban kompromisszummal kecsgetnek.

— Új gyógyszerész. Kertay Nándor gyógyszerésztanhallgató a budapesti tudományegyetemen a gyógyszerész zrszjegyzékét kitüntetéssel tette le.

— Kun Béla apósa. A hőmezővársárhelyi pótválasztáson a munkapárti jelölttel szemben Kun Béla Justh-párti vette fel a küzdelmet. Érdekes, hogy Kovács János, az ottani munkapárt elnöke, apósa Kunnak és így Kovács a képviselőválasztási mozgalom kezdetén, hogy az esetleges félremagyarázások eljéjét vegye, nyilatkozatot tett közzé, melyben kijelentette, hogy tekintettel a rokonsági kötelékre, mely őt Kun Bélához fűzi, a választási küzdelemben nem vesz részt, de azért a munkapárt elnöki tiszttségét megtartja. Kijelentését aztán meg is tartotta, de azért szombaton megtörtént az a furcsa dolog, hogy a munkapárt elnöke leszavazott Kun Bélára, az ellenpárt jelöltjére.

— A koldusgróf letartóztatása. Makóról jelentik: A makói rendőrség ma letartóztatta a illetőségi helyére toloncolta tilos könyöradományok gyűjtéséért *Mirbach* Hugó grófot, ki egy 21 éves leánnyal, *Schick* Szidóniával, Makón könyöradományokat gyűjteni próbált. Letartóztatták őket. Az ifju gróf bevallotta a rendőrségen, hogy ő és a leány szeretik egymást, megszöktek hazulról, s koldulásal próbáltak szerencsét. Mindkettőjüket holnap hazatoloncolják egy trencsénmegyei községbe. A fiatal ember okmányokkal igazolta, hogy ő *Mirbach* Hugó gróf, régi grófi család sarja. Anyja *Hallerkői* Amália grófnő.

— A magyar ipar védelme. Tisztelt szerkesztő ur! Az *Aradi Közlöny* ben vasárnap megjelent „Iparpártolási razzia” című cikkre vonatkozólag sziveskedjék alábbi felvilágosító megjegyzésünket közölni: Szerkesztő urnak a helyi kereskedelem érdekei mellett féltő gondal való órkodását a magunk részéről is ószintén méltányoljuk és épen ebből a szempontból ítélve meg a kérdést, annak a meggyőződésünknek adunk kifejezést, hogy a szövetségünknek munka programjában megállapított eljárás nem-hogy a kereskedők zaklatását és meghasonlást idézne elő, hanem épen a szóbeli eljárás és személyes érintkezés a szövetség és a kereskedelem képviselői közt azt a bszalmas kapcsolatot lass hivatva megteremtteni, melyre e mozgalom sikere érdekében is elengedhetetlen szükség lesz. Egész mozgalomunkat úgy indítottuk meg és úgy vezettük, hogy a helyi kereskedelemmel egyetértően és érdekeik szem-meltartása mellett járunk el. Ezt bizonyítja a munkaprogramunkat előkészítő értekezletek egész sora, melyeket mintegy 20 helybeli kereskedő bevonásával tartottunk meg, és a szövetségünknek tagjai sorában tekintélyes számmal helyet foglaló kereskedők is. A magyar árak jegyzékével igaz, hogy a honi iparcikkeket lanszirozzuk és természetesen, hogy ezáltal a több honi árú tartó kereskedő több előnyt élvez. De hiszen módjában áll minden kereskedőnek, hogy azt a maga javára kiaknázza. Támadjon nemes verseny a helyi kereskedők közt a magyar árak terjesztésében. Mi nem akarjuk kárát azoknak a kereskedőknek, akik ma még nem tartanak elegendő mennyiségű magyar árú, de azt akarjuk, hogy a magyar árú tartó kereskedőket a fogyasztó közönség megtalálja, mert különben minden fáradozásunk, mit a közönség buzdítására fordítunk teljesen kárba vészett. Ezért van szükség a katalógusra, és ezért állapodott meg a szövetség olyan eljárásban, melyet a kereskedők-höz intézett felhívásában vázol és melynek szives támogatására őket felhívta. Tisztelettel az aradi iparvédő szövetség.

— Halálraítélt téglagyáros. Schulze téglagyártulajdonos meggyilkolta kedvesét, mert szabadulni akart tőle és még inkább a születendő gyermek tartásának költségeiől. A boroszlói esküdtszék, — mint lapuoknak táviratozzák — tegnap halálra ítélte a gyilkos gyártulajdonost.

— Köszönetnyilvánítás. Neuman Ignác (Bécs) 20 koronát adományozott az izr. jót. négyeletnek bold. Csillag Lajos ravatalára szánt koszorúmegváltás címén, mely kegyeletes adományért halás köszönetét fejezi ki az elnöknek.

— A koronázási terem szellőztetése. A budai királyi palota koronázási termét, mint évente egyszer szokásos, ma kiszellőztették. A szellőztetés alkalmából a teremben megjelentek *Széchenyi* Béla gróf koronaőr és *Hauszmann* Alajos építész. A terem padlózata ugyanis át-nedvesedett egy kisé. *Hauszmann* tanár kijelentette, hogy nincs semmi baj, a padló át-nedvesedése minden bezárt szobában előfordul a kondenzált levegő következtében.

— Váltóhamisító hivatalnok. Fővárosi tudósítónk jelenti: A budapesti büntetőtörvényszék vizsgáló bírása elfogató parancsot adott ki *Ordódy* Antal 46 éves rovimultu volt magán-hivatalnok ellen, aki *Márey* Lajos ügyvéd volt országgyűlési képviselő nevére 900 koronáról kiállított váltót hamisított. A váltót lezámítottatta és a pénzzel megszökött. A hamisításra csak úgy jöttek rá, amikor a lejárt váltót a bank peresítette. A rendőrség a váltóhamisító hivatalnokot nyomozza.

— Letartóztatott segédjegyző. Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség ma reggel letartóztatta *Bakody* Kálmán bucsuszentlászlói segédjegyzőt, aki ellen a büntető törvényszék vizsgálóbírása elfogató parancsot adott ki. *Bakody* Bucsuszentlászlón feltörte a jegyző szekrényét, s abból több száz koronát elloptott. *Bakody* azzal védekezett letartóztatása alkalmával, hogy az egész lopási vád boszu műve.

— Hol nyaraljunk? Erre a kérdésre ma már igen egyszerűen azt felelhetjük, hogy *Koronán*, *Udvarhely* megyében. Megmondjuk azt is, hogy miért. *Koronán*k fenyes, sós és pormentes levegője a légző szervek leghatásosabb gyógyszere. A fürdő és ivóvíze széneavas és vastartalmu, a vérszegények és gyengék, gyomor, vese és idegbajok gyógyító eszköze. Sósfürdőjében a rheuma, női és bőrbajok ellen található gyógyulás, kényelmes és olcsó lakások, elsőrendű konyha mindenkinek hozzáférhetővé teszi ezt a gyönyörű gyógy- és üdülő-helyet, melynek leírásáról bővebb tájékoztatásul szolgál az igazgatóság. Helybeli olvasóink részére lapunk mai számához prospektust csatoltunk.

— Kiváló tudósok így nyilatkoznak a „Vita” forrásról: A „Vita” forrás nem csupán kellemes üdítő ital, hanem hasznos és ajánlható húzysavas diathesisnél, gyomor-bélhurtnál, a húgyszervek bajaival stb. Kiváló eredménnyel alkalmaztam úgy a klinikán, mint magángyakorlatomban. *Dr. Kétly* Károly, egyet. tanár, udv. tanácsos.

— Francia likőrök legbiztosabb készítéséről — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillé. *Vojtek* és *Weisz*nál. 279

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnek, vörhenynek és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban

Szinye-Lipóci Saluator-forrás-vállalat, Budapest, Rudolftr. 2.

SCHULTES ÁGOST

KULISSZATITKOK.

Semmivé lett semmi. — *Ámor* kádjai. — A különbség.

— Fővárosi munkatársunktól. —

Domenico *Monleone*, az olasz maestro, akinek *Szerelmes asszonyok* című operettjét bemutatta a *Városligeti Színház*, személyes ismerőse a budapesti közönségnek. Ő írta annak a *Parasztbecsület* című operának a zenéjét, amelyről, — miután *Mascagni* is megzenésítette *Verga* drámáját — oly sok szó esett a világsajtóban és amelyet három évvel ezelőtt bemutattak a volt Népszínház-Vigoperában. A premiéren, mely az olasz komponista nagy tehetségéről szolgált bizonyossággal, jelen volt *Domenico* *Monleone* is és a közönség szívélyes ünneplésben részesítette őt. Azóta több színházi művével aratott nagy sikert, de egygyel sem olyat, mint az *Uno novella di Boccaccio* című operettel, mely *Szerelmes asszonyok* címmel került a budapesti közönség elé. Így legutóbb *Alba eroica*

(„Hósi hajnal”) című új operájával volt igen nagy sikere, melyet a múlt hetekben mutattak be a genovai *Carlo Felice*-színházban.

A hazájában olyannyira ünnepezt olasz maestro-nak a *Szerelmes asszonyok* első operettje, amint-hogy tudomásunk szerint ez az első olasz operett, mely *Budapest*ben bemutatásra került.

Monleone ezt a művét a kiadója, a világhírű milánói *Sonzogno*-cég egyenes megbízására írta, százezer líra tantiémbiztosíték fejében és az operett úgy bevált, hogy két év óta ugyaszólván *Olaszország* minden nagyobb színházán állandóan műsoron van. *Monleone* az *Uno novella di Boccaccio*tól balsikert várt és dacára, hogy barátait — akiknek operettje muzsikáját eljátszotta — teljesen elragadta, két hónappal a premiér előtt beállított *Sonzogno*-céghez, kijelentve, hogy szerződését ugyan beváltja és az operettet a kikötött időre szállítja, de... és ezzel a vaskos kéziratot letette az íróasztalra, aztán hirtelen meggyújtott egy gyufát és a híres kiadó legnagyobb rémületére egy pillanat alatt elégette.

Sonzogno ámulva és kétségbeesve kérdezte, hogy mit művel, mire *Monleone* ezt válaszolta:

— Semmivé tettem a semmit!

Hosszas unszolás után aztán bevallotta, hogy ő az operettet nem tartja méltónak magához; komoly zenész ilyesmivel ne foglalkozzék és ő hi marad első szerelméhez: az operához.

Sonzogno, aki már hónapok óta várta *Monleone* operettjét és egy vagyont költött a reklamá-jára, erre behívatta társát és karonfogva *Monleone*-t, elhajtattott vele a pályaudvarra és nyolc-órai utazás után *Bordigherában* kiszállította. Itt azután *Domenico* *Monleone*-nak valósággal *Sonzogno* és a társa felügyelete alatt kellett az operettet újra megírni, hogy három hét múlva mind-hárman megkönnyebbülve térjenek vissza *Milánóba*. Az operett aztán *Rómában* álnév alatt került először színre és csak a páratlan nagy siker után tette le *Monleone* inkognitóját.

A *Vigszínház*-ban most már természetesen csak gyéren vannak próbák délelőttöként, mert hiszen a még tíz napig tartó szezonban a hátralévő esték javarészét a pompásan bevált *Ámor*, a pénzügynök előadásai töltik be, amelynél nagyobb „nyári” darabot keresve se lehetett volna találni.

Épen ezért, mert délelőttöként nagyobbára csend honol a színházban, a minap déltájban *Ditrói* igazgató — amikor lejött a szobájából — csodálkozva hallott a színházról lármát, kacagást, nagyon vidám hangokat. Közeledett a színházi bejáró kis barna vasajtaja felé és ekkor egy egészen furcsa zaj ütötte meg a fülét: víz locogását hallotta.

Kinyitotta a vasajtót és nagyszerű látvány tárult a szeméi elé.

A színház közepére be volt állítva az *Ámor*, a pénzügynök híres harmadik felvonásbeli fürdőszobájának két hófehér kádja, a két kádhoz oda voltak vezetve a hordozható vízvezetéki csövek, a kádak tele voltak vízzel és az egyikben *Tanay* *Frigyes*, a másikban pedig *Tapolezai* *Dezso* lubickolt...

— Esténként — szölt feléje *Tapolezai* — ugyis csak markirozzuk a fürdést, egyszer már meg akartuk próbálni, hogy milyen fürdés esik amugy isten igazában ezekben az *Ámor* kádjaiban...

Tíz este helyett harminchárom estén lép fel *Fedák* *Sári* a *Király Színház*-ban, ahol a szó szoros értelmében bearanyozza a szezonvéget.

De hát minden szépnek, minden jónak egyszer mégis csak végének kell lenni: szerdán este *Zsazsa* elbucszik, utoljára lép fel a *János vitéz* címszerepében és hogy távozik, nemsokára a *Király Színház* is bezárja a kapuit.

Az egyhónapos vendégszerelés után ráferne Zsaszára pihenés, de a primadonna most még egyelőre nem vonul vissza tótszerdabelyi birtokára, hanem elmegy vidékre vendégszerelni. Roppant hívják mindenfelé, valamennyi nagyobb vidéki szintársulat igazgatója kérte, hogy jöjjön vendégszerelni.

Tegnap este is egy csomó levél hevert az öltözője asztalán.

— Nézzék, — mondotta barátainak, a kik most is hűségesen belátogatnak hozzá az öltözőjébe a felvonások között — nézzék csak, ma is hét levelet kaptam vidéki direktoroktól. Mind hívják vendégszerelni.

— Látja, Zsaszsa, — szolt erre egyik vendége — ez a különbség Homerosz és maga között!

— Micsoda?

— Homeroszért hét város versengett, hogy szülöttének mondhasa, magáért pedig hét város versenyz, hogy vendégül üdvözölhesse...

1951

TANÜGY.

(—) Évzáró ünnepély. Az aradi zsidó hitközség elemi iskolájának évzáró ünnepélyére, a jutalomdíjak kiosztása f. hó 23-án délután öt órakor lesz, amely ünnepélyhez a tanügy barátait ezennel meghívja Somogyi Gyula dr., az iskolaszék elnöke.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, június 22

Amerika 2-el magasabb. Kínát, vételkedv gyöngye. 5 fillérrel olcsóbb.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Dél szélesség	2 óra árnyék
Béza 1910. októberre	9.44 - 9.45	9.50 - 5.51
Rosa 1910. októberre	6.81 - 6.82	6.83 - 6.84
Zab 1910. októberre	7.24 - 7.25	7.22 - 7.23
Tengeri 1910. júliusra	5.33 - 5.39	5.45 - 5.46

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés.)

— Juniu, 22. —

Magyar aranyjárdék 4%	113.20
Magyar koronajárdék 4%	92.15
Magyar koronajárdék 3 1/2%	82.75
Magy. földteherm. kötvény 4%	92.75
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	94.—
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	225.—
Tiszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	158.—
Osztrák járdék papírban	94.—
Osztrák járdék ezüstben	97.75
Osztrák járdék aranyban	116.50
Osztrák koronajárdék 4%	94.—
1880. évi osztrák államsorsjegy	171.—
Osztrák-magyar bankrészvény	18.20
Magyar hitelbank-részvény	842.50
Osztrák hitelintézet részvény	668.—
Osztr.-magy.-államvasuti részvény	752.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.09
Német birodalmi márka	117.52 1/2
London vista	240.42 1/2
Páris vista	95.30
20 márkás arany	23.59

Budapest kőbányai sertéskereskedelem.

— Junius 22. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon feüli súlyban — fillérig; közép páronként 400—400 kilogrammig rjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon feüli súlyban 148—50 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 148—150 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 148—150 fillérig.

Felelős szerkesztő:

BOLGÁR LAJOS.

NYARI SZINHAZ.

Csütörtök, 1910. június hó 23-án:

P. Márkus Emilia és Gál Gyula felleptével:

A vörös talár.

Dráma 4 felvonásban. Irta: Eugene Brieux. Fordította: Zigány Arpád.

S Z E M É L Y E K:

Mouzon	Gál Gyula	A főügyész	Szabó Lajos.
Vagret	Várnay Jenő.	Az elnök	Kulcsár L.
Etchepare	Beregi S.	Bridet	Leővei Leó.
Yanetta	P. Márkus E.	Etcheparené	Follinuszné.
Mondoubleau	Delli Lajos.	Vagretné	Zalay Margit.
La Bouzole	Pógar S.	Bueratné	Lászy Etel.
Bunerat	Vass Jenő.	Berta, leánya	Harmath J.

Kezdete 8 órakor.

URÁNIA SZINHAZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság.tér mellett.)

Műsor 1910. június 23-án, csütörtök:

1. Utazás Svájcban. Látványosság. — 2. Melyik a néger? Humoros. — 3. Viharos időkből. Dráma. — 4. Pifke billiardozik. Kacagató. — 5. A modell. Dráma. — 6. Aki a vállát rángatja. Humoros. — 7. Dicszemle a Vérmezőn. Nagy látványosság.

Előadások délután 1/2 7 órától kezdve.

Helyárak: I-ik hely 1 kor., II-ik 80 fill., III-ik 60 fill., IV-ik hely 40 fill., V-ik hely 20 fillér.

Este 9 órakor

A levegő meghódítása.

Irták: Serényi Gusztáv dr. és Lisnyay Pál.

Helyárak: 2 kor., 1 kor., 60 fill. és 40 fill.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

As előadások alatt a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara játszik. — Cukrászda.

NYILTTÉR.

ALKALIKUS NATRON-LITHIONOS GYÜGYVIZ.

Orvosilag ajánlva: húgysavas diathésis, köszvény, cukorbetegség, gyermek, vese és húgyhólyagbántalmaknál, stb.

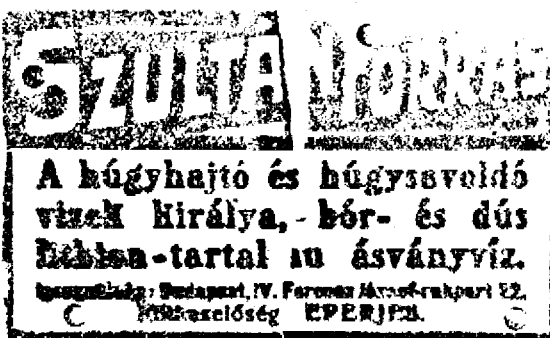
Mint üdítő és borvíz páratlan.

Bővebb felvilágítással szolgál a 6901

„CONSUM“ kereskedelmi részvénytársaság

Budapest, VI., Teréz-környé 4. Telefon 10—13.

Főraktár: Édeskuty L. urnál, Bpest, Erzsébetter 8. és Walkampf és Görög Zoltán-utca II.

Főelárveitök Aradon: Dör Gusztáv, a városbázza szomben, telefon 118. Nagy Farkas, telefon 268 Fejér Gyula, telefon 71. sz. 281

Molyhalál!

Legjobb hatásu szer

MOLYOK

és azok petéinek biztos kiirtására.

Egy üveg ára 2/10 literes 1 kor. 20 fillér. 1/2 literes 2 korona 20 fillér, 1 liter 4 kor.

RADICAL

molypusztító poralakban,

elismert kitünő hatásu erős növénykeverék —.20, —.50 és 1 koronás dobozokban, továbbá terpentinszesz, kámfor, naftalin, zuzott bors, lavendula, virág patchouli levél, bagaria-papir, stb.

Poloska irtásra

„Radical“ poloskairtó folyadék (igen erős hatásu és nem maró),

egy üveg ára 60 fillér.

Erősbitett dalmát rovarpor —.30, —.50 és 80 filléres dobozokban és kimérve

Padlófényesítésre

— és —

B e e r e s z t é s r e

Kemény padlóra (parquettákra) Dr. Friedländer-féle francia takarékp padlópaszta 1 kis doboz 90 fill., 1 nagy doboz 1 korona 70 fillér.

Puha és keményfa padlóra egy aránt Dr. Friedländer-féle főzött viasz 1 doboz 2 1/2 liter meleg vízben oldandó fel, 1 kor. 20 fill., kimérve 1 kiló 2 korona. Továbbá Paraffin, Ceresin fehér és sárga viasz, hamuzsír stb.

Ruha-, cipő- és fémtisztító-

szerek, padló-kefék és mázólc-csetek, szivacsok szivacs-hálók, mosdó-keztük és mosdó-ruhák **legjobb és legolcsóbb**

bevásárlási forrása

311

Hánzu Nestor

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer János-utca 2.

Városi és megyei telefon 455. szám.

6 gymnasium vagy reáliskolát
végzett intelligens

fiatalember
gyógyszerész-
gyakornokul
felvétetik.

Hajós Árpád

gyógyszertára 421

Arad, Andrassy-tér 22. szám.

Segéd,

megbízható, komoly,
ki a vas-, fűszer-, ve-
gyes-szakmákban jár-
tas, állást nyer-
het 2454

Weisz János
cégnél, Marosillyén.

Villanyvilágítás
elektromotor, szellőztető, tele-
fon, villámhárító, villamoscsengő
és jelző berendezések.

Gáz- és villanycsillárok,
lámpák és izzótetek a legol-
csóbb árak és legjobb kivitelben.

DIAMANT FERENC

Arad, Atzél Péter-utca 2.

(a színház főbejáratával szemben, Bohus udvar.)

Telefon 595. 1792

Ablakredőnyök!

Valódi önműködő amerikai ablak-
redőnyök gyári raktára, va-
lamint damast és pálcika redők
dus választékban kaphatók leg-
jutányosabb árak mellett. Kivá-
natra ajánlat és mintával kész-
séggel szolgálók, 1438

Zimmermann Ignác

norinbergi, diszmű, férdivat és
játéküzlete Arad, Szabadság-
tér 21. (Lengyel-ház.)

**Alkalmi vételek
és eladások**

Ékszer-tárgyakban

arany és ezüstművekben, Arad legna-
gyobb óra és ékszer-raktára

Deutsch Izidor

óras és ékszerész 2190
Weitzer János-utca, Minorita-palota

Zálogcédulák

arany és ezüstművek, gyémánt és brili-
áns tárgyak a legmagasabb árban meg-
vételnek vagy más tárgyra átcsereztetnek
TELEFON 438. TELEFON 438.

St.-Louis 1904. világkiállításán „Grand
Prix“ 6805-II.

Johann Liszt, mint más fém tisztító-
szer.

Kellemes ajándék

Alcohol mentes illatszerek.

Üvege 2 korona 50 fillér.

A zárt szoba levegőjének felfrissítésére legjobb a

fenyő-illat.

A fenyő erdő illatát hűen visszaadja. 1 üveg 1 kor. 20 f.

Az arc szépségét előmozdítjuk, a bőrt üdévé, bársonysimává
tesszük **Rozsnyay**

„Szeráj arckenőcse“

használatával. Egy. kis tégely 70 fillér, nagy tégely 1 K. 40 f.

Kitünő minőségű fehér asztali bor.

Literje 60 fillér.

Pompás ménesvidéki vörös asztali bor.

Literje 1 korona 20 fillér.

Kapható

Rozsnyay Mátvás

gyógyszertára 411

Arad, Szabadság-tér.

Eisele János

Koronás Áruháza

Aradon, Forray-utca (Gróf Nádasdy-palota.)

Van szerencsém tisztelt vevőim és a nagyérdemű közön-
ség szives tudomására hozni, hogy eddigi rövidáru-, diszmű-
és norinbergi-üzletemet felozlattam és Arad, Forray-utca gróf
Nádasdy-palotában

Koronás áruházat

nyitottam, melyet a mai kor igényeinek megfelelőleg leg-
dusabban és a legújabb újdonságokkal szereltem fel.

Igen kérem ezután is további szives pártfogást, biztosít-
ván, hogy minden igyekezetem az leend, hogy szolid kiszol-
gálás mellett jó árukkal legolcsóbb árak mellett mélyen tisztelt
vevőimet minden tekintetben kielégítek. 2485

Kitünő tisztelettel

Eisele János.

Nagy választék 50 fillér és 1 korona
háztartási cikkekben.

APRÓ HIRDETESEK.**Helybeli**

nagyobb vállalathoz kerestetik egy gyakorlott gépiró kisasszony, ki a gyorsírásban is kellő jártassággal bír. Csakis olyanok ajánlkozzanak, akiknek már gyakorlatuk van. Ajánlatokat a fizetési igények megjelölésével „Állandó állás” jelígyével a kiadóhivatal továbbítja.

A Kartics községben levő

öt járatra berendezett Kovács-féle vám-malom haláleset folytán szabad kézből eladó és üzemből azonnal átvehető. Bővebb értesítéssel szolgál Leopold Zsigmond, Aradon. 2496

Ápolónő és masszírozónő

állandó alkalmazást kap Salamon Ignác, Fábian-u. 6a. 2495

Egy négykerékű

kétüléses francia gyártmányu motorkocsi majdnem kész állapotban áthelyezés miatt, sürgősen, olcsón eladó. Bővebbet Rubinstein szállítónál. Ugyanott kerestetik egy nagy raktárhelyiség nagy udvarral, hosszabb időre. 2501

Keretek ügyes kisasszonyt

üzletem részére. Kerpel Izsó könyvkereskedése. 523

Egy fiatal,

gyakorlattal bíró géputazó fix-fizetéssel és napi díj mellett felvétetik Glück Samu gépkereskedésében, Makón. 2482

Egy nyomda

teljes felszereléssel, egybekötve könyvkötészet-, papír- és írószerekkereskedéssel, azonnal eladó. Ajánlatokat „nyomda” jelígyével a kiadóhivatal továbbítja. 2502

Házak

azonnal külön is eladók. Házi felszerelések, műhely berendezések, gép- és lakatos szerszámok, augusztus elsőre 3 szobás lakások, szép kerttel, majoros és hízallda, istállók és raktárak, pincék elhelyezés miatt rögtön átadók Orosz L. Mátyásnál, Wesselényi-u. 84. 2503

Kész kerek, löcsők,

továbbá löcs oldalak és mindenféle kocsialkatrészek jutányosan kaphatók. Geissel és Eich jármű- és fa-áru-gyár Miksa-utca 2-3. 2504

A nyaraló és fürdőző

közönség figyelmébe ajánlom 90 ezer kötetes kölcsönkönyvtáramat. — 30.000 kötetes zenekölcsönző intézet. — Confetti és lampionok legjutányosabb forrása. — Olcsóságok levélpapírosban. Üzleti könyvek: Strazzák stb. nagy raktára. — Irodai kellékek és írószerekben különlegességek. — Antiquárium. Kerpel Izsó könyvkereskedése Aradon. Telefon 885. sz. 525

Üzletáthelyezés.

Eisele János Koronás Áruháza Arad, Forrai-utca Gr. Hunyady-féle palotába helyeztetett át. 2374

Mészáros

és hentesüzlet más vállalat miatt eladó. Cim a kiadóhivatalban. A berendezés üzlet nélkül is eladó. 2466

Dezsőházán

egy jó forgalmu üzlet házzal és a hozzá tartozó telekkel együtt kedvező feltételekkel azonnal eladó. Cim Hevesi Tóth József Dezsőháza up. Silingya. 2358

Jr. Flutternáus Aradon.

Azok a szülők, kik gyermekeiket a jövő tanévre az intézetbe beadni óhajtják, miután csak korlátolt számban vétetnek fel, kéretnek, hogy előjegyzés végett július hó 10-ig jelentkezni sziveskedjenek. Az intézet magántanulókat is elfogad. Prospektust készséggel küld Steiner, Chorin Áron-utca 1. Izs. templommal szemben. 2340

Alólirott ajánlja

saját gazdaságában előállított elsőrendű juhturót 5 kilogrammos dobozokban 6 korona utánvét mellett. Neustadt Leo Valemare, posta Gurahoncz. 2458

Egy jóforgalmu

fűszerüzlet berendezéssel együtt két szobás lakással azonnal kiadó. Ugyanott 4 drb. jó ászokfa eladó. Bővebbet Borona-utca 53. szám. 2465

Egy különbejárati

butorozott szoba Eötvös-utca 17. kiadó. Bővebbet a házmesternél. 2471

Szőlő birtok

vétel és eladására a hegyalján előjegyzéseket elfogad: Weber Károly bankbizományi iroda, Világos. — Telefon szám 20. 2477

Kész talicskát

nagyban és kicsinyben, vasalva vagy anélkül olcsón kaphatók. Viszont elárúsítók kedvezményben részesülnek. Geissel és Eich jármű- és fa-áru-gyár Miksa-utca 2-3. 2505

Ka cigarettázik

használjon Progress szivarkahüvelyt. 100 drb. 26 fill. 1000 drb. K. 240. Egyedül kapható Ingusz I. és Fla könyv- és papirkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. 1651

Eladó ház.

Belvárosban 4500 koronát jövedelmező ház 65.000 koronáért eladó. Cim a kiadóban. 2041

Kiadó

július hó eisejétől 2 szobából álló garzon lakás mely irodának is igen alkalmas Weitzer J.-utca 14. sz. alatt. 2446

Kiadó

Paulison, közvetlen motor megálló mellett nyaralásra alkalmas, szép, kellemes kényelemmel berendezett uri lakás július 1-re telephon használatával együtt, esetleg tennis pályával is. Cim a kiadóban. 2467

Sampon, Confetti

legolcsóbb árban. Crépe papírok a legdivatosabb színekben. Nyári Divatalbum 60 fillér Ingusz I. és Fla könyv- és papirkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. Telefon 517. 167

Egy harmonium

és íróasztal jó karban, olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2472

Ügyes varrónő ajánlkozik

házakhoz olcsó fizetéssel. Cim Eötvös-u. 17. sz. I. em. 3. ajtó. 2491

Használt zongora

jutányos áron eladó. Bővebbet: Boros Béni-tér 8. számú ház tulajdonosánál. 2484

Olcsó pénzt

közvetit tisztviselő-, váltó- és jelzálog-kölcsönökre, továbbá minden elfogadható érték 70%-áig. Weber Károly bankbizományos, Világos. 2473

Egy jókarban levő

8 löerejű cséplőgarnitúra eladó. Bővebbet Gantner Antal Uj-Szent Anna. 2468

Női kerékpár

kevésbé használt, olcsón eladó. — Cim a kiadóhivatalban. 2459

Wertheim-szekrény

kisebbszerű, kerestetik megvételre. Cim a kiadóban. 2460

Kedvező vétel.**Eladó**

egy kitértő karban levő hat lóerős „Garett” hét légkörnyomású 2410

cséplőgép locomobil

hozzávaló használt vagy új cséplőgép szekrényvel. — Bővebbet

Vulcu J. Maxim

gépgyárosnál Arad, Miksa-utca.

„AZ ÜZLET”

nevű különösen szerkesztett kereskedelmi szaklap, mely szórakoztatva tanít és tanítva szórakoztat, különösen a reklámra, a kirakalrendezésre, az üzletvezetés száz meg száz apró fogására oktálja olvasóit, a detállis-át. Erről a lapról tárgyilagosan állapíthatjuk meg, hogy az nélkülözhetetlen segédeszköze minden modern kereskedőnek, s viszont a modern kereskedőkről megjegyezhetjük, hogy csak ezeknek van a mai nehéz viszonyok között létező jogultságuk. Érdeklődőknek szívesen küld mutatóvány-számot a kiadóhivatal: Budapest, VI. Aradi-u. 8. sz. 2499

Árlejtési hirdetmény.

Az aradi gör. kel. román szentszék által 1183—910. sz. jóváhagyott terv és költségjegyzék alapján, a Gurahonczai gör. kel. román templomnak bádoggal való újbóli fedésére a gurahonczai iskolában f. évi június hó 28-án kedden d. e. 9 órakor árlejtés tartatik Lazar Cornél nagyhalmágyi esperes ur vezetésével.

Kikiáltási ár 1510 kor. 05 fill.

Résztevők a kikiáltási ár 10% át készpénzben vagy elfogadható értékpapírban kötelesek az árlejtés megkezdése előtt óvadékképp letenni az egyházi gondnokság kezébe.

Terv és költségjegyzék a honcisorai gör. kel. román lelkész hivatálnál tekinthető meg az árlejtés napjáig.

A hitközség fentartja magának azt a jogot, hogy a munkálatokat azon vállalkozónak adja át, kiben nagyobb a bizalma.

Árlejtésen részttevők semminemű költséget nem számíthatnak fel az árlejtésen való részvételért. 2500

A gurahonczai gör. kel. román hitközség nevében f. évi 1910. június hó 12-én

Mera János,

lelkész-elnök.

Hord Péter,

jegyző.